

Gymnázium Přírodní škola, z.ú
profilová práce — třída KsÍ
vyšší stupeň studia
2023/2024

Michaela Vítková

**Fenomén catcallingu a jeho
reflexe mezi dívkami a chlapci
v mém okolí**

Vedoucí práce: PhDr. Jaroslav Najbert, Ph.D.

Datum odevzdání: 7. ledna 2024

Obsah

Poděkování	3
1. Úvod	4
2. Motivace a cíle práce	5
3. Metodika	6
3.1 Samostudium a definování pojmu.....	6
3.2 Kvantitativní dotazníky.....	6
3.3 Kvalitativní rozhovory se studenty	7
3.4 Kvalitativní rozhovory s odborníky	7
3.4.1 Moderní sebeobrana.....	7
3.4.2 Konsent.....	8
3.4.3 Beat Sexism	8
3.4.4 Jasmína Houdek.....	8
3.4.5 Karolína Kolářová.....	9
3.5 Workshop.....	9
4. Teoretická část.....	11
5. Výsledky	12
5.1 Kvantitativní dotazníky.....	12
5.1.1 Charakteristika vzorku	12
5.1.2 Odpovědi.....	13
5.2 Kvalitativní rozhovory se studenty	19
5.2.1 Máš nějakou zkušenost s catcallingem? Jakou?.....	20
5.2.2 Ovlivnila nějak tato zkušenost tvoje vnímání opačného pohlaví? Jak?	20
5.2.3 Ovlivnila tato zkušenost tvoje chování na veřejnosti? Jak?	20
5.3 Kvalitativní rozhovory s odborníky	21
5.4 Workshop.....	22
6. Závěr.....	22
7. Reference	
8. Přílohy	

Poděkování

Na začátek bych ráda poděkovala všem lidem, kteří mi s prací jakkoli pomohli. V první řadě děkuji panu Jaroslavu Najbertovi, který byl vedoucím práce a velmi mi pomohl s přípravou dotazníku, otázek na kvalitativní rozhovory a finální podobou sborníku.

Dále děkuji paní Jasmíně Houdek a paní Karolíně Kolářové, které se mnou udělaly hloubkové rozhovory a pomohly mi tak odhalit psychologickou podstatu catcallingu. Poskytly mi na celou věc nový a vyspělejší pohled a inspirovaly mě k tomu, abych se tímto tématem i nadále zabývala.

Velký dík patří také všem respondentům kvantitativního dotazníku a kvalitativních rozhovorů, za jejich ochotu sdílet se mnou své zkušenosti a názory.

Také děkuji všem mým spolužačkám, kamarádkám a samozřejmě mé rodině, kteří mi v průběhu práce pomáhali se vším možným, od korektury textu po interpretaci odpovědí v dotazníku.

V poslední řadě děkuji spolužačce Anežce Ptáčkové, která mě přivedla na toto téma. Děkuji, bez tebe by tato práce nejspíš vůbec nevznikla.

1. Úvod

Ve své profilové práci jsem se věnovala sociologicko-psychologickému průzkumu zkušeností mých vrstevníků s fenoménem zvaným catcalling. Catcalling, jinak také „street harassment“, je forma pouličního sexuálního obtěžování, kdy dochází k pokřikování nevhodných sexuálních narážek, neverbálním gestům, pískání, troubení či komentování vzhledu oběti¹. Téma jsem si vybrala proto, že catcalling vnímám jako velmi rozšířený problém, se kterým se setkává velká část naší současné společnosti a zároveň se o něm tolik nemluví. Sama jsem catcalling několikrát zažila, stejně jako téměř všechny ženy v mém okolí, a řekla jsem si, že by se tenhle problém měl nějak řešit a mělo by se o něm více šířit povědomí. Přestože mnozí lidé berou catcalling na lehkou váhu, pro jeho oběti je častokrát natolik traumatizující, že kvůli němu mění některé své návyky, jako například styl oblékání, vystupování na veřejnosti nebo dokonce i cestu do práce či školy. Nepřipadá mi to v pořádku a myslím si, že všichni bychom se měli ve společnosti cítit bezpečně a rozhodně bychom neměli mít potřebu jakýmkoliv způsobem měnit naše jednání ve veřejných prostorech.

Sborník profilové práce je členěn do 8 kapitol. Právě čtete úvod, poté následují cíle práce, popis pracovních metod a 5 kapitol, které se podrobněji zabývají jednotlivými tématy. Na konci najdete výsledky mého průzkumu včetně mé vlastní interpretace pojmu a závěr, ve kterém práci sama zhodnotím. Věřím, že se při čtení nebudete nudit a že se dozvíte něco, co vás nějakým způsobem obohatí.

---

¹HOŠKOVÁ, Jolana Anna. *Sexuální násilí ve veřejném prostoru z pohledu náctiletých dívek* [online]. Plzeň, 2022 [cit. 2024-01-02]. Dostupné z: https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/49952/1/DP_Hoskova.pdf. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta filozofická. Vedoucí práce Mgr. Laco Toušek, Ph. D.

2. Motivace a cíle práce

Hlavním cílem mé práce bylo důrazněji upozornit na tento problém a otevřít téma catcallingu mezi mými vrstevníky. Také jsem chtěla rozšířit povědomí o tom, co to vlastně catcalling je, jak často a kde se s ním můžeme setkat, případně jak se v takové situaci zachovat. Mým dalším cílem bylo popsat zkušenosti mužů a žen v mém okolí a zjistit, jak moc zkušenost s catcallingem ovlivnila jejich pohled na opačné pohlaví (pohlaví obtěžujícího). Součástí kvantitativního dotazníku byly také teoretické otázky a práce s textem, jejímž účelem bylo zjistit, jaké znalosti ohledně celé problematiky respondenti mají a kde se s pojmem catcalling nejčastěji setkávají. Jelikož můj dotazníkový průzkum probíhal na více různých školách, bylo jedním z mých cílů také porovnat výsledky na pražských a mimopražských školách. Pomocí rozhovorů s odborníky jsem chtěla odhalit psychologickou podstatu jevu a motivaci obtěžujícího k takovému jednání. Také jsem se sama chtěla v tématu více zorientovat, pochopit, proč se s tímto jevem tak často setkáváme a jak se v dané situaci zachovat. Mým posledním, ale také velmi důležitým cílem bylo ukázat všem lidem, kteří se s catcallingem setkali, že v tom nejsou sami, a případně jim poradit, na koho se mohou obrátit.

3. Metodika

Práce se skládala ze čtyř částí, samostudia (teoretická část), kvantitativních dotazníků, rozhovorů a workshopu (praktická část). V rámci teoretické části jsem se zabývala definicí pojmu catcalling a celkově jeho podobou. Praktická část byla především o rozesílání kvantitativních dotazníků a vyhodnocování jejich výsledků. Dále jsem provedla rozhovory s vybranými respondenty z řad mých vrstevníků a také s odborníky v dané oblasti, kteří se například zabývají prevencí catcallingu. V následující kapitole bych všechny zmíněné části mé práce ráda podrobněji představila.

3.1 Samostudium a definování pojmu

V první části práce jsem se zabývala definicí catcallingu a také jsem se seznámila se zkušenostmi některých žen, které je sdílely v článcích na internetu či v časopisech. Snažila jsem se danému pojmu aktivně porozumět a definovat hranice catcallingu (co se ještě bere jako catcalling, a co už ne). Také jsem se seznámila s výsledky předchozích výzkumů, abych měla přehled o tom, jak moc je catcalling rozšířený. Tato část trvala asi týden a jejím hlavním výstupem byla definice pojmu použitá v dotaznících a dále ve sborníku práce.

3.2 Kvantitativní dotazníky

Stěžejní částí celé mé práce byly kvantitativní dotazníky (viz. příložený dokument 1). Dotazníkový průzkum proběhl celkově na 8 školách, 4 pražských a 4 mimopražských. Školy jsem oslovovala zprostředkovaně přes kamarádky, které na nich studují, ty poté dotazník rozeslaly ve svých třídách. Formulář byl v elektronické formě a byl anonymizovaný. Pro přehlednost měl dvě totožné verze, jednu pro respondenty z pražských škol a druhou pro respondenty z mimopražských škol. Zjišťovala jsem, jakou školu, případně třídu (pouze na naší škole, v ostatních školách byl dotazník rozeslán vždy jen v jedné třídě), respondenti navštěvují a jejich pohlaví. V dotazníku jsem se jich ptala především na jejich konkrétní zkušenosti s catcallingem, na pocity, které v dané situaci cítili, a jak se zachovali. Jeho součástí byla také obecná část, ve které byly otázky ohledně významu slova catcalling (viz. přílohy). Hlavním cílem kvantitativního průzkumu bylo zjistit, jak časté jsou zkušenosti s tímto jevem, a porovnat výsledky na pražských a mimopražských školách. Na základě kvantitativních rozhovorů jsem také vybírala respondenty na kvalitativní (hloubkové) rozhovory. Ještě před rozesláním dotazníku jsem si stanovila následující hypotézy:

H1: Minimálně polovina dívek bude mít s catcallingem zkušenost.

H2: Zkušenosti s catcallingem budou četnější u respondentů z pražských škol.

H3: Chlapci budou mít minimální množství zkušeností s catcallingem.

První hypotézu (H1) jsem si stanovila na základě osobní zkušenosti s četností výskytu catcallingu a již proběhlého průzkumu organizace proFem (odkaz níže). Z průzkumu vyplývá, že s nějakou formou sexuálního obtěžování se setkala každá druhá žena. Z rozhovorů s ostatními dívkami v mém věku jsem zjistila, že téměř všechny s ním nějakou zkušenost mají. Jelikož ale výzkum probíhal i mezi mladšími dívkami (od 12 let výš), které se se zkoumaným jevem možná ještě nesetkaly, a také na mimopražských školách, kde jsem očekávala výskyt catcallingu menší, stanovila jsem si 50 % jako hranici minimálního počtu dívek, které catcalling zažily.

Druhá hypotéza (H2) souvisí s charakterem catcallingu. Protože je to jev, který se nejčastěji odehrává ve veřejném prostoru, a pachatelé jsou většinou cizí muži, předpokládala jsem, že ve větším městě budou zkušenosti s ním častější. Ve velkém městě totiž nevyhnutelně přijdeme do kontaktu s neznámými lidmi a ve veřejném prostoru se jich tam pohybuje mnohem více než v menších obcích.

Třetí hypotéza (H3) je založena částečně na základě osobních zkušeností a částečně na již proběhlých výzkumech týkajících se sexuálního obtěžování. Z rozhovorů s chlapci v mém věku jsem se

dozvěděla, že téměř žádný z nich nemá zkušenost s catcallingem. Podle výzkumu organizace proFem z roku 2021 se s nějakou formou sexuálního násilí a/nebo obtěžování setkala 22 % mužů od 18 let výše², z čehož jsem usoudila, že zkušenosti chlapců s catcallingem budou spíše ojedinělé.

Na dotazník mi za dobu téměř 4 měsíců dohromady odpovědělo 79 respondentů, 46 z nich bylo z pražských škol a 33 z mimopražských.

3.3 Kvalitativní rozhovory se studenty

Kvalitativních rozhovorů jsem celkově udělala 10. Studenti, kteří odpovídali na kvantitativní dotazník, měli na jeho konci možnost si vybrat, jestli jsou ochotni zúčastnit se kvalitativního průzkumu a zanechat mi na sebe kontakt. Mezi respondenty bylo 7 dívek a 3 chlapci, pocházejících ze škol, které jsem v rámci své práce oslovila. Tři chlapci a jedna dívka byli z gymnázia Přírodní škola, tři dívky byly z Pražského humanitního gymnázia, jedna byla z gymnázia Profesora Jana Patočky, jedna ze střední školy Podskalská a poslední respondentka byla z Katolického gymnázia v Třebíči. Všichni respondenti se pohybovali ve věku od 13 do 18 let. Rozhovory měly původně probíhat osobně, ale kvůli časovým důvodům a studijnímu pobytu v zahraničí jsem je musela převést do elektronické podoby. Některé tedy proběhly písemnou formou a jiné telefonicky. Všechny kvalitativní rozhovory proběhly během září a října roku 2023.

V kvalitativních rozhovorech jsem se hlouběji zabývala tím, jak zkušenost s catcallingem ovlivnila pohled respondentů na opačné pohlaví (pohlaví obtěžujícího). Respondent si měl vybrat jednu zkušenost, dopodrobna ji rozvést a popsat, jaké v něm vyvolala pocity a jak ovlivnila jeho názory či chování ve veřejných prostorech. Ptala jsem se na následující otázky:

1. Máš osobní zkušenost s catcallingem? Jakou?
2. Jak ses v dané situaci cítil/a?
3. Jak ses v dané situaci zachoval/a?
4. Dalo by se říct, že tato zkušenost nějak ovlivnila tvoje vnímání opačného pohlaví? Jak?
5. Ovlivnila daná zkušenost nějak tvé chování na veřejnosti? Děláš teď něco jinak než předtím?
6. Jak by ses zachoval/a nyní, kdyby ses ocitl/a v podobné situaci?
7. Setkal/a ses někdy s catcallingem ze strany ženy?
8. Svěřila ses předtím někomu s touhle situací? Komu a proč?

3.4 Kvalitativní rozhovory s odborníky

Hlavním cílem rozhovorů s odborníky bylo zjistit více o psychologické podstatě jevu, tj. proč se obtěžující takhle chová, co ho k tomu vede. Oslovila jsem 3 organizace, které se zabývají sexualizovaným násilím a jeho prevencí, konkrétně organizace Moderní sebeobrana, Konsent a Beat Sexism. Nyní bych je ráda stručně představila:

3.4.1 Moderní sebeobrana

Moderní sebeobrana³ je dynamická nevládní organizace, která se zaměřuje na výuku efektivních technik sebeobrany a sebeovládání pro lidi všech věkových skupin. S důrazem na praktičnost a realističnost sebeobranných dovedností poskytuje Moderní sebeobrana komplexní trénink zahrnující bojová umění, sebeovládání a strategie prevence (nejen) sexualizovaného násilí. Skrze moderní

---

²PROFEM. S nějakou formou sexuálního násilí/obtěžování se setkala každá druhá žena. www.profem.cz [online]. 2021 [cit. 2024-01-02]. Dostupné z: <https://www.profem.cz/cs/o-nas/novinky/a/s-nejakou-formou-sexualniho-nasiliobtezovani-se-setkala-kazda-druha-zena>

³PETBEN.CZ. *Moderní sebeobrana*. Online. ©2024. Dostupné z: <https://www.moderni-sebeobrana.cz/>. [cit. 2024-01-03].

metodologie a zkušené instruktory nabízí účastníkům možnost rozvoje fyzické kondice, mentální síly a důvěry ve vlastní schopnosti se bránit v různých situacích. S důrazem na bezpečnost a důstojnost jednotlivce podporuje Moderní sebeobrana poslání posílit sebedůvěru a schopnost účinně reagovat v případě ohrožení. Organizace spolupracuje s dalšími významnými institucemi, jako je například Amnesty International či Lékaři bez hranic. Spoluzakladatelkou a instruktorkou Moderní sebeobrany je Jasmína Houdek, se kterou se mi podařilo udělat rozhovor, a podrobněji ji představím později.

3.4.2 Konsent

Konsent⁴ je inovativní nevládní organizace, jež se zasazuje o osvětu a podporu souhlasu v mezilidských vztazích. Jejich práce spočívá v posilování informovaného a dobrovolného souhlasu ve všech oblastech života, od intimních vztahů po pracovní prostředí. Konsent propojuje komunitu lidí prostřednictvím workshopů, diskusí a online zdrojů, které zdůrazňují význam respektu, komunikace a porozumění v každém aspektu interakcí mezi lidmi. Od roku 2017 také provozuje svépomocnou skupinu pro ženy, které se staly obětí sexuálního násilí. Cílem organizace je vytvořit prostředí, ve kterém je každý jedinec srozuměn a respektován, a tím vytvářet základ pro zdravé a plnohodnotné mezilidské vztahy. Jejich první kampaň „Když to nechce“ vznikla v roce 2016 jako reakce na průzkum Amnesty International, který říkal, že 67 % Čechů si myslí, že za znásilnění si může oběť sama. Organizaci založila Johanna Nejedlová, advokátka za ženská práva a lídryně kandidátky Strany zelených ve volbách do Evropského parlamentu. Konsent spolupracuje s Evropskou komisí. Podařilo se mi udělat rozhovor s Karolínou Kolářovou, která v Konsentu působí a tématem catcallingu se zabývá ve své diplomové práci.

3.4.3 Beat Sexism

Beat Sexism⁵ je platforma, která se věnuje boji proti sexismu a podporuje rovnost pohlaví prostřednictvím inspirativních diskusí a setkání. Tato organizace usiluje o šíření povědomí o problematice sexismu a nabízí prostor pro otevřenou a konstruktivní debatu o genderových nerovnostech ve společnosti. Beat Sexism propojuje komunitu lidí různých pozadí a věnuje se široké škále témat, od pracovních prostředí až po kulturu a vzdělání, s cílem podnítit změnu a dosáhnout inkluzivnější a spravedlivější společnosti pro všechny. V České republice organizace funguje především prostřednictvím veřejných akcí (výstav, besed atd.) a médií, velmi známý je podcast Beat Sexism Talks. Generálním partnerem organizace je Nadace ČEZ. S nikým z této organizace se mi bohužel nepodařilo udělat rozhovor, ale byly mi poskytnuty zajímavé zdroje a materiály.

Nyní bych se ráda podrobněji zabývala průběhem rozhovorů s odborníky. Nakonec jsem udělala hloubkové rozhovory 2 a odborníků jsem se ptala nejen na jejich osobní zkušenosti, ale také na souvislost catcallingu s jejich prací a na další otázky, které by mi mohly pomoci pochopit jev z psychologického hlediska. Rozhovory probíhaly přes videohovor a byly nahrávány. Většinou trvaly okolo 30–40 minut. Odborníků jsem se ptala na 16 otázek, jejichž úplné znění naleznete v příloze č. 1. Mými respondentkami byly Jasmína Houdek a Karolína Kolářová, které představím později.

3.4.4 Jasmína Houdek

Jasmína Houdek je významnou postavou v oblasti sebeobrany a boje proti sexualizovanému násilí v České republice. Jako spoluzakladatelka a instruktorka projektu Moderní sebeobrana vychází z osobní zkušenosti se znásilněním v mládí, což ovlivnilo její přístup k sebeobraně. Její metodika zdůrazňuje psychologické aspekty, vyjednávání a stanovení hranic, což se promítá i ve výuce v rámci projektu Moderní sebeobrana. Kromě toho je spoluautorkou knihy Moderní sebeobrana, která se

---

⁴ LERCH, Ludmila a Martin LERCH. *Konsent*. Online. ©2021. Dostupné z: <https://konsent.cz/>. [cit. 2024-01-03].

⁵ FISCHEROVÁ, Anna. *Beat Sexism*. Online. ©2023. Dostupné z: <https://beatsexism.com/>. [cit. 2024-01-03].

zaměřuje na využití hlasu jako obrany proti obtěžování a prevenci násilí. V komunitním vzdělávání a osvětě o problematice násilí se angažuje skrze přednášky, workshopy a mediální aktivity. Její práce v oblasti sebeobrany získala uznání pro pozitivní dopad na komunity i jednotlivce.

Jasmína Houdek byla oceněna cenou Františky Plamínkové v kategorii feministka roku za rok 2019 a získala ocenění Moje Heroine od časopisu Heroine v roce 2021 za významný přínos k feministickému hnutí a boji proti násilí. V roce 2022 byla také vybrána časopisem Marianne jako jedna z inspirativních žen roku, což podtrhuje její významnou roli v boji za ženská práva a bezpečnost. Zároveň byla mojí odbornou konzultantkou.

3.4.5 Karolína Kolářová

Karolína Kolářová působí v organizaci Konsent, kde pomáhá s organizací workshopů o prevenci sexualizovaného násilí. Studuje obor Genderových studií na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy a na téma catcallingu psala diplomovou práci⁶.

3.5 Workshop

Jedním z mých hlavních cílů bylo seznámit mé vrstevníky s fenoménem catcallingu prostřednictvím workshopu. Workshop proběhl 5. ledna 2024 na gymnáziu Přírodní škola ve třídě Pí (tercie) a trval 2 vyučovací hodiny (90 minut). Chtěla jsem, aby si studenti udělali přehled o catcallingu v kontextu sexuálního a sexualizovaného násilí, o jeho rozšíření a o tom, jak se proti němu bránit.

Na začátek jsem popsala, co je to sexuální a sexualizované násilí a jak s ním catcalling souvisí. Zařadila jsem ho mezi příklady sexualizovaného násilí, kdy obtěžující využívá sexualitu k vyjádření své moci či nadřazenosti. Pro tento účel jsem vytvořila prezentaci, která fungovala jako manuál k průběhu celého workshopu (viz. příložený dokument 2). Poté jsem představila catcalling jako takový, vysvětlila jsem ho pomocí definice, kterou jsem si vytvořila v rámci teoretické části práce. Snažila jsem se odpovědět především na otázky:

- a) Co je to catcalling?
- b) Kde se s ním nejčastěji setkáme?
- c) Kdo se s ním nejčastěji setkává?

Následoval přibližně půlhodinový blok, který jsme věnovali sdílení osobních zkušeností s catcallingem a sexuálním obtěžováním. Jako příklad jsem anonymně uvedla tři zážitky respondentek kvantitativního průzkumu. Zkušenosti jsme si společně podrobně rozebrali a zkusili jsme také popsat pocity a příčiny jednání obou stran.

V další části workshopu jsme se věnovali tomu, jak se catcallingu bránit. Pomocí názorného videa z cyklu Posilovna sebevědomí, v němž účinkuje Jasmína Houdek, jsem studentům poradila, jak se v takové situaci zachovat a jakým způsobem se na obtěžujícího ohradit. Toto byla podle mě nejdůležitější část workshopu, jelikož z výsledků mého kvantitativního průzkumu vyplynulo, že velká část lidí se catcallingu nebrání a situaci spíše ignoruje. Chtěla jsem, aby můj workshop měl nějaký přesah do běžného života jeho účastníků, a proto doufám, že ti, kteří se ho zúčastnili, si už nyní budou umět v podobné situaci poradit. Tato část byla do programu zařazena jako prevence catcallingu.

Dále jsem do workshopu zařadila také práci se dvěma videi, která zobrazovala dvě různé situace a dva různé přístupy obtěžovaných dívek. Dívka v prvním videu situace, které se jí děly, spíše ignorovala, zatímco dívka v druhém videu obtěžujícího konfrontovala a upozornila ho na nevhodnost

---

⁶ KOLÁŘOVÁ, Karolína. *Catcalling očima žen: případová studie*. Online, diplomová práce, vedoucí Ing. Petr Pavlík, Ph.D. Praha: Univerzita Karlova v Praze, fakulta Humanitních studií, 2023. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/186177/120452626.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. [cit. 2024-01-06].

jeho chování. Úkolem studentů bylo popsat pocity, které dívky ve videích cítily, a zhodnotit adekvátnost jednání obou stran. Měli se také zaměřit na rozdíly mezi oběma videi (nálada, zpracování, situace).

Nakonec jsem si připravila menší soutěž, která fungovala částečně jako shrnutí informací, které se studenti v průběhu přednášky dozvěděli. Na platformě Kahoot jsem vytvořila kvíz s deseti otázkami, přičemž 7 z nich bylo zaměřeno na definici catcallingu a 3 z nich se týkaly výsledků mého kvantitativního průzkumu. Studenti s nejvyšším počtem bodů byli náležitě odměněni. Po zakončení hodiny jsem od všech účastníků dostala stručnou zpětnou vazbu, ve které měli odpovědět na tyto tři otázky:

- a) Co sis z dnešního programu odnesl/a?
- b) Co se ti nejvíce líbilo?
- c) Co bys mi pro příště doporučil/a?

4. Teoretická část

Catcalling, jinak také „street harassment“, je forma pouličního sexuálního obtěžování, při které dochází k pokřikování nevhodných sexuálních narážek, neverbálním gestům, pískání, troubení či komentování vzhledu oběti. Komentáře mohou být jak pozitivní, tak negativní, ale téměř nikdy není jejich cílem oběť potěšit, naopak ji ponížít a dokázat si tak vyšší postavení ve společnosti. S catcallingem se nejčastěji setkávají mladé dívky a ženy na veřejných místech a ve většině případů ze strany mužů. Catcalling většinou nepřechází ve znásilnění nebo jinou (těžší) formu sexuálního násilí, ale stejně má často negativní dopady na psychiku oběti.

Kvantitativní průzkum týkající se rozšíření catcallingu v České republice⁷ udělala na podzim roku 2020 nezisková organizace Beat Sexism. Šetření se zúčastnilo celkem 1 677 žen a probíhalo formou ankety šířené prostřednictvím sociálních sítí (Instagram, Facebook). Podle výsledků se s catcallingem setkala 1 626 žen z celkového počtu respondentek. Nejčastěji šlo o nějakou formu verbálního obtěžování, konkrétně hvízdání či pokřikování (27,1 %) nebo nevhodné komentáře týkající se jejich vzhledu (18,8 %). Část respondentek také zažila neverbální formu obtěžování, např. zírání či nevhodná gesta (17,1 %). V nemalé míře se také vyskytlo fyzické obtěžování, jako je třeba osahávání (21,3 %).

Jedna ze zahraničních organizací, která se rozšířením catcallingu zabývá, se jmenuje Stop Street Harassment. Na svých webových stránkách⁸ má odkazy a stručné shrnutí výsledků různých celosvětových průzkumů. Nejužitečnější pro moji práci je průzkum organizace ActionAid z roku 2016, který proběhl v několika zemích a zúčastnilo se ho 2 500 žen. Jeho výsledky říkají, že 79 % žen žijících ve městech v Indii, 86 % žen z Thajska a 89 % z Brazílie někdy zažilo pouliční obtěžování. Z toho vyplývá, že catcalling je problém, který se řeší globálně ve více částech světa.

---

⁷ BEAT SEXISM a KUDRNÁČOVÁ, Michaela. *Obtěžování na ulici a fenomén "cat-calling"*. Online. Praha, 2020. Dostupné z: <https://beatsexism.files.wordpress.com/2020/11/tiskova-zprava.pdf>. [cit. 2024-01-05].

⁸ STOP STREET HARASSMENT. *Statistics – The Prevalence of Street Harassment*. Online. LACY, Sarah Marie. STOP STREET HARASSMENT. Stop Street Harassment. ©2024. Dostupné z: <https://stopstreetharassment.org/resources/statistics/statistics-academic-studies/>. [cit. 2024-01-03].

5. Výsledky

V následující kapitole bych vám ráda představila výsledky své práce. Odpovědi na kvantitativní dotazníky jsem zpracovala do tabulek a následně do grafů, které nyní využiji k představení výsledků mé práce. Odpovědi jsou rozčleněny podle otázek v kvantitativním dotazníku.

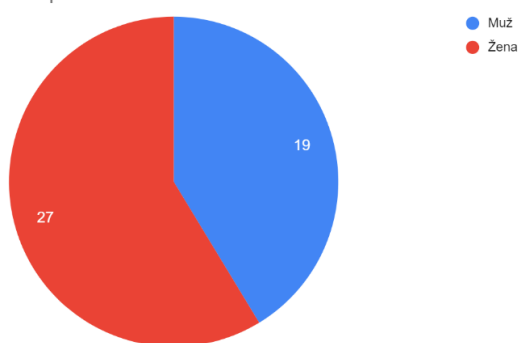
5.1 Kvantitativní dotazníky

5.1.1 Charakteristika vzorku

Graf č. 1 ilustruje výsledky z pražských škol a graf č. 2 – výsledky z mimopražských škol.⁹ Na obou je vidět, že většina mých respondentů byly dívky. To je způsobeno tím, že catcalling je rozšířenější mezi ženami, které tak měly větší motivaci odpovědět na otázky v dotazníku a podělit se se mnou o své zážitky. Na druhou stranu chlapi mají s catcallingem minimum zkušeností, a proto se možná rozhodli formulář nevyplnit. Část chlapců v mém okolí nebere problematiku catcallingu vůbec vážně, což také může být jeden z důvodů, proč na dotazník neodpověděli.

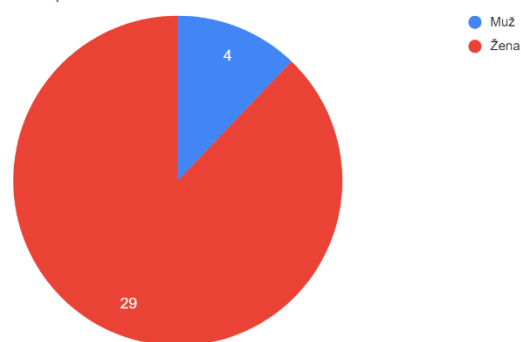
Grafy č. 3 a 4 zobrazují školy, které respondenti navštěvují. Nejvíce respondentů z Prahy bylo z gymnázia Přírodní škola, zatímco mimo Prahu mělo největší zastoupení Katolické gymnázium v Třebíči. Je to způsobeno tím, že na dotazník neodpovídaly organizovaně celé třídy, ale jen někteří studenti, takže se počty respondentů z různých škol výrazně liší.

1.1 Pohlaví respondentů

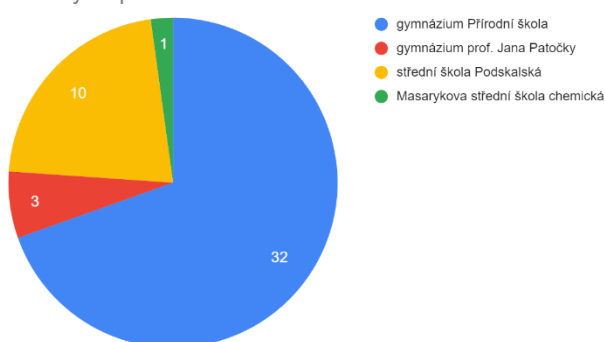
Graf 1 (n = 46)

1.1 Pohlaví respondentů

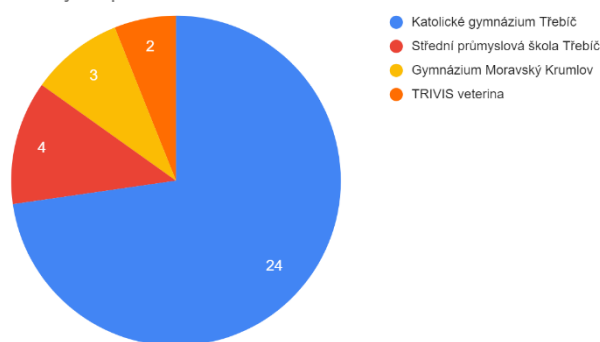
Graf 2 (n = 33)

1.2 Školy respondentů

Graf 3 (n = 46)

1.2 Školy respondentů

Graf 4 (n = 33)

⁹ Grafy nalevo vždy zobrazují výsledky z pražských škol a grafy napravo ze škol mimopražských.

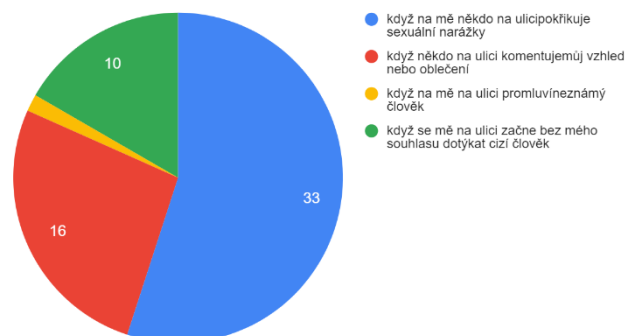
5.1.2 Odpovědi

2.1 Co je podle tebe catcalling?

Graf 5 (n = 46)

2.1 Co je podle tebe catcalling?

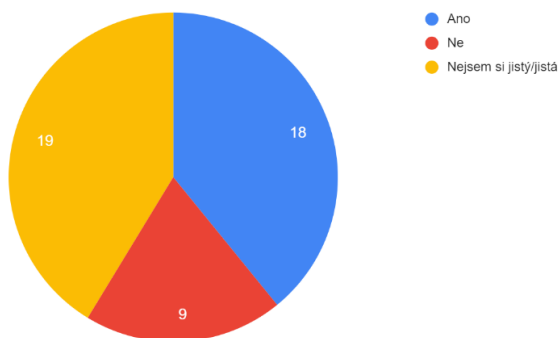
Graf 6 (n = 33)

Cílem otázky č. 2.1 bylo zjistit, jaké je vnímání pojmu catcalling mezi respondenty. V této otázce bylo možné vybrat více odpovědí. Z grafů č. 5 a 6 je zřejmé, že většina respondentů považuje za catcalling pokřikování sexuálních narážek na ulici či komentování vzhledu a oblečení oběti. Nemalá část by za catcalling označila také nevyžádaný fyzický kontakt ze strany cizí osoby. Ukázalo se, že vnímání pojmu catcalling se mezi pražskými a mimopražskými respondenty celkově příliš neliší (pořadí nejčastějších tří odpovědí je stejné) a že velká část se v dané problematice poměrně dobře orientuje a význam pojmu si umí sama definovat. Všechny nabízené možnosti lze považovat jako catcalling, nicméně některé jsou na hraně mezi catcallingem a fyzickým sexuálním obtěžováním (osahávání bez souhlasu druhé osoby).

Klíčovou otázkou celého dotazníku bylo, jestli se odpovídající setkal/a s catcallingem (viz. grafy 7 a 8). Její součástí byla definice catcallingu, která byla zkráceně napsána vedle znění otázky. Na výsledcích z pražských škol (viz. graf 7) mě zaujalo, že počet respondentů, kteří se s catcallingem určitě setkali, a těch, kteří si nejsou jisti, je velmi podobný (respondentů, kteří si nejsou jisti, je o jednoho víc). Z tabulek s výsledky (viz. příložené dokumenty 3 a 4) lze vyčíst, že 15 žen z celkového počtu 27 se s catcallingem určitě setkalo a dalších 7 si není jistých. Po převedení na procenta jsou data následující: 56 % žen se s catcallingem určitě setkalo, 26 % si není jistých a 19 % se s ním určitě neseťkalo. Po důkladnějším prozkoumání výsledků jsem zjistila, že mezi respondenty, kteří se s catcallingem určitě setkali, byli také 3 chlápci a další dva si nebyli jisti.

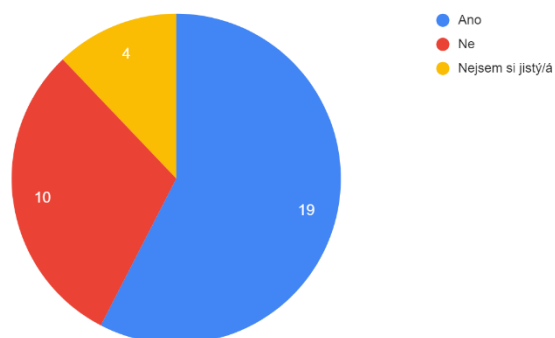
Odpovědi mimo Prahu vypadaly poměrně odlišně (viz. graf 8), lišily se především v počtu respondentů, kteří si nebyli jisti, jestli někdy catcalling zažili (bylo jich výrazně méně). Na otázku odpovědělo 29 žen, z nichž 19 se s catcallingem setkalo, 4 si nebyly jisty a 6 se s ním neseťkalo. Pro lepší srovnání s výsledky z pražských škol jsem hodnoty také převedla na procenta: 66 % žen se s catcallingem určitě setkalo, 14 % si není jistých a 21 % se s ním neseťkalo. Z chlapců se s catcallingem nikdo neseťkal.

2.2 Byl/a jsi někdy ty osobně obětí catcallingu?

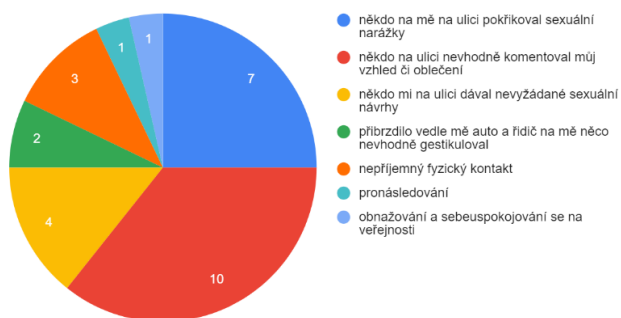
Graf 7 (n = 46)

2.2 Byl/a jsi někdy ty osobně obětí catcallingu?

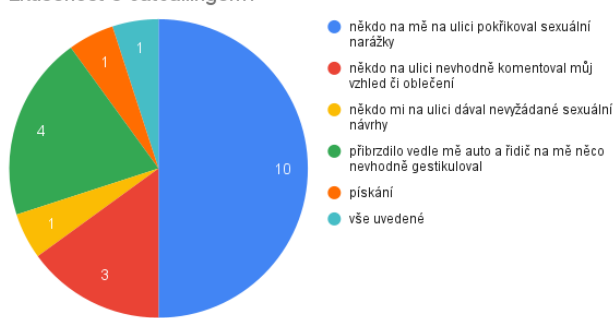
Graf 8 (n = 33)

3.1, 4.1, 5.1 Která z následujících možností nejlépe vystihuje tvou zkušenost s catcallingem?

Graf 9 (n = 18)

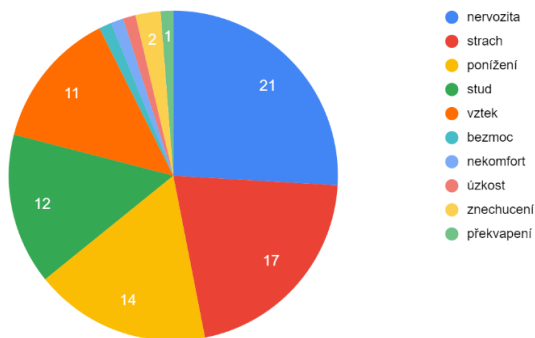
3.1, 4.1 Která z následujících možností nejlépe vystihuje tvou zkušenost s catcallingem?

Graf 10 (n = 19)

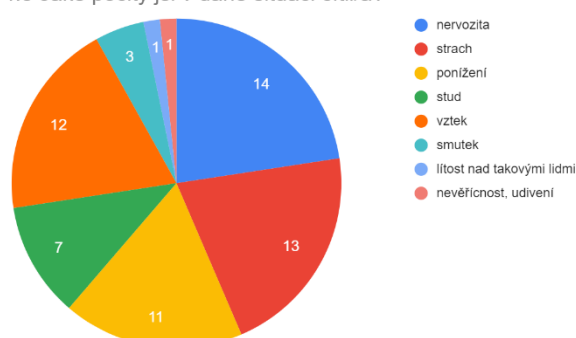
Grafy č. 9 a 10 ilustrují výsledky otázky, kterou mohli respondenti zodpovědět opakovaně, dohromady třikrát v různých sekcích dotazníku. Z grafu 9, který zobrazuje výsledky z pražských škol, je patrné, že nejčastější zkušenost s catcallingem je nevhodné komentování vzhledu oběti a na druhém místě je pokřikování sexuálních narážek. Jsou to zároveň dva způsoby, kterými je catcalling nejčastěji definován, a respondenti ho tak i nejčastěji vnímají (viz. grafy č. 5 a 6). Mezi ojedinělé případy podle odpovědí patří pronásledování (1 odpověď) a obnažování a sebeuspokojování se na veřejnosti (1 odpověď). Na mimopražských školách (viz. graf 10) se respondenti častěji setkali s pokřikováním a s catcallingem v podobě nevhodných gest z projíždějícího auta. Jedinci také zažili pískání (1 odpověď) či všechny z uvedených možností (1 odpověď).

3.3, 4.3, 5.3 Jaké pocity jsi v dané situaci cítil/a?

Graf 11 (n = 25)

3.3, 4.3 Jaké pocity jsi v dané situaci cítil/a?

Graf 12 (n = 21)

V otázkách 3.3. 4.3 a 5.3 jsem se ptala respondentů na jejich pocity, bylo možné vybrat více odpovědí. Cílem otázky je ukázat, jak oběti prožívají catcalling a upozornit veřejnost na silné negativní pocity, které v nich vyvolává. Nejčastější pocity jsou nervozita, strach a ponížení a výsledky se mezi pražskými (viz. graf 11) a mimopražskými (viz. graf 12) školami příliš neliší. Důvod, proč oběti cítí strach, by se dal snadno vysvětlit tím, že se cítí v ohrožení a bojí se, že catcalling by mohl zajít někam dál. Přestože jde o druhou nejčastější emoci, kterou oběti v takové situaci cítí, je to zároveň pro lidi, co s catcallingem nemají zkušenosti, ta nejméně pochopitelná. V průběhu kvalitativního rozhovoru s Jasmínou Houdek jsme se k této problematice dostaly a ona pro to měla následující vysvětlení:

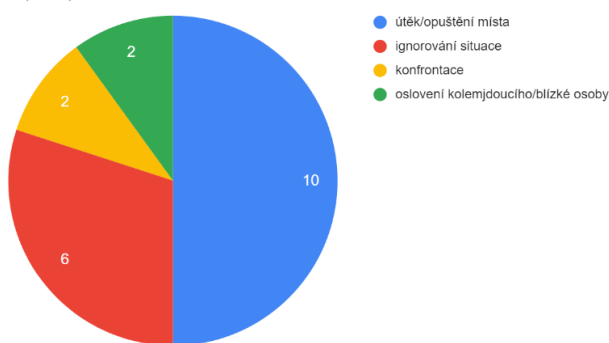
„Catcalling často provází strach o holý život. Kolikrát se otočíme, jestli za námi ten člověk nejde? Kolikrát ještě zkontrolujeme, jestli ten člověk, co kolem nás právě prošel, není ten stejný, co na nás před chvílí pískal? Co když nás dožene, zmlátí nebo znásilní? Tenhle strach máme všechny, proto je to tak těžké.“ (Jasmína Houdek. Spoluzakladatelka organizace Moderní sebeobrana. Online rozhovor ze dne 21.6. 2023, Praha.)

„Aby muži tenhle problém pochopili, museli bychom jim catcalling přirovnat k nějaké situaci, která by v nich vyvolala podobné pocity. Třeba že na ulici potkají přiopilou partičku fotbalových fanoušků, kteří jim budou vyhrožovat, protože na sobě mají dres jiného fotbalového klubu. V tu chvíli udělají cokoli, aby si zachránili vlastní život.“ (Jasmína Houdek. Spoluzakladatelka organizace Moderní sebeobrana. Online rozhovor ze dne 21.6. 2023, Praha.)

Mojí domněnkou, proč oběti cítí také nervozitu je, že častokrát neví, jak se mají ve stresové situaci zachovat, a proto znervózní. V otevřených otázkách ohledně zkušeností s catcallingem byl nejednou popsán stav jakéhosi ztuhnutí, které by mohlo být považováno za běžnou stresovou reakci lidského organismu¹⁰.

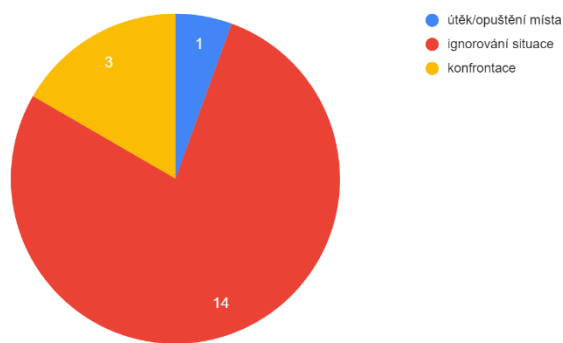
V hloubkovém rozhovoru s Jasmínou Houdek lze také zjistit, proč se (možná) oběti cítí poníženy. Hodně to souvisí s motivací obtěžujícího k provozování catcallingu, kterou jsem popsala v teoretické části. Jak jsem již zmínila v definici catcallingu, cílem obtěžujícího je oběť ponížít a dokázat si vyšší postavení ve společnosti. Proto je pochopitelné, že oběť má pocit, že ji pachatel ponižuje, případně se jí snaží zastrašit.

3.4, 4.4, 5.4 Jak ses v dané situaci zachoval/a?

Graf 13 (n = 24)

3.4, 4.4 Jak ses v dané situaci zachoval/a?

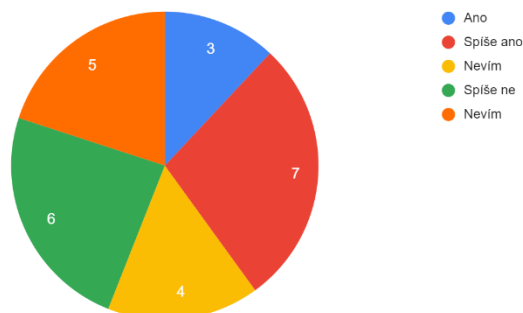

Graf 14 (n = 18)

¹⁰ ROELOFS, Karin. Freeze for action: neurobiological mechanisms in animal and human freezing. *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences*, 2017, 372.1718: 20160206.

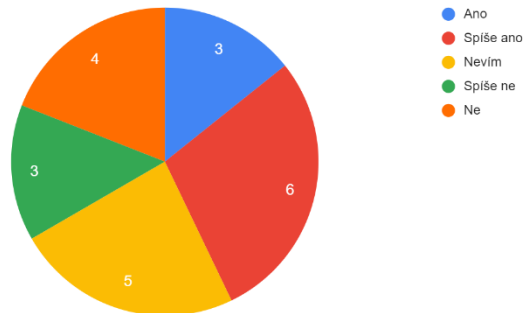
Podle grafu 13 byl nejčastější reakcí pražských respondentů na catcalling útěk či opuštění daného místa. Určitě to souvisí s emocemi, které oběť v takové situaci cítí. Druhou nejčastější reakcí bylo ignorování obtěžujícího. Jen minimum obětí obtěžujícího konfrontovalo nebo požádalo o pomoc blízkou osobu (např. telefonování s kamarádkou). Je možné, že oběti catcalling spíše ignorují kvůli tomu, že se proti němu neumějí bránit, případně že mají strach, aby jim pachatel neublížil. Naopak na grafu 14, který zobrazuje výsledky z mimopražských škol, je vidět, že respondenti situaci ve valné většině ignorovali a jen minimum z nich z místa urychleně odešlo nebo uteklo. O jednoho větší počet odpovídajících pachatele konfrontoval.

3.5, 4.5, 5.5 Ovlivnila nějak tato zkušenost tvůj pohled na opačné pohlaví?

Graf 15 (n = 25)

3.5, 4.5 Ovlivnila nějak tato zkušenost tvůj pohled na opačné pohlaví?

Graf 16 (n = 21)

Jedním z mých cílů bylo zjistit, jak moc daná zkušenost ovlivnila pohled oběti na opačné pohlaví (pohlaví obtěžujícího). Ukázalo se, že v Praze (viz. graf 15) větší část respondentů na tuto otázku odpovědělo Ne nebo Spíše ne. Méně než polovina na otázku odpověděla Ano či Spíše ano a zbylí 4 vybrali odpověď Nevím. Rozmanitost odpovědí mě celkem překvapila, protože jsem očekávala, že valná většina odpoví Ano a Spíše ano.

Z grafu 16 ilustrujícího výsledky ze škol mimo Prahu je vidět, že odpovědi se liší především v poměru počtu respondentů, jejichž pohled na opačné pohlaví zkušenost s catcallingem ovlivnila, a těch, u nichž tomu tak nebylo. Přesně jedna třetina respondentů odpověděla Ne nebo Spíše ne, zatímco 9 odpovědělo Ano či Spíše ano. Respondentů, kteří vybrali odpověď Nevím, bylo 5.

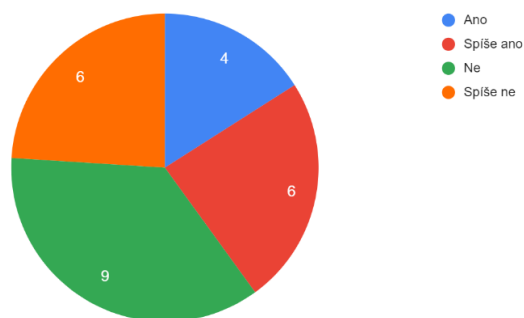
Nejčastější způsob, jak zkušenost ovlivnila pohled oběti na pohlaví obtěžujícího, byl strach a nervozita z přítomnosti cizích mužů a negativní pocity obecně. Méně častým způsobem pak byla větší obezřetnost v přítomnosti mužů (např. větší kontrola svého okolí) a vztek na určité typy mužů (znechucení). Mimo Prahu výsledky dopadly velmi podobně, jen bylo častější, že odpovídající byli po zkušenosti s catcallingem obezřetnější ve veřejných prostorech a v přítomnosti cizích mužů.

Další dvě otázky se týkaly toho, jestli, a případně jakým konkrétním způsobem, daná zkušenost ovlivnila jednání oběti na veřejnosti. Na grafu 17 jsou vidět výsledky z pražských škol. Ty ukazují, že 10 z celkového počtu 25 respondentů má pocit, že zkušenost nějakým způsobem změnila jejich chování ve veřejných prostorech, zatímco zbylých 15 tvrdí, že u nich tomu tak spíše nebylo. Nejčastější změnou v chování oběti byla změna stylu oblékání (např. nošení pouze oblečení, které nepůsobí moc „vyzývavě“, nebo naopak nenošení oblečení, které měla oběť v dané situaci na sobě). Někteří respondenti se také chovali více obezřetně, více kontrolovali své okolí a jiní se třeba začali úplně vyhýbat místu, kde k jejich zkušenosti s catcallingem došlo.

Výsledky z mimopražských škol říkají, že z celkového počtu 21 respondentů si 8 myslí, že daná zkušenost jejich vystupování na veřejnosti nějak ovlivnila, 10 by řeklo, že spíše ne, a 3 z nich neví (viz

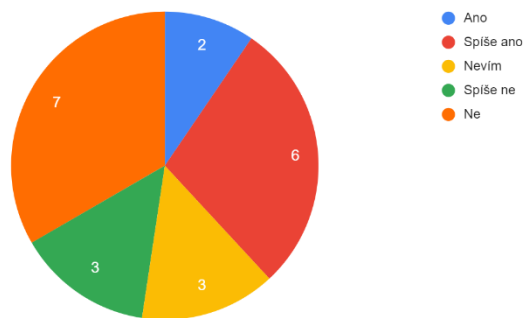
graf 18). Nejčastěji uváděnou změnou v chování respondenta byla také změna ve stylu oblékání a větší obezřetnost ve veřejných prostorech.

3.7, 4.7, 5.7 Ovlivnila nějak tato zkušenost tvé vystupování na veřejnosti?

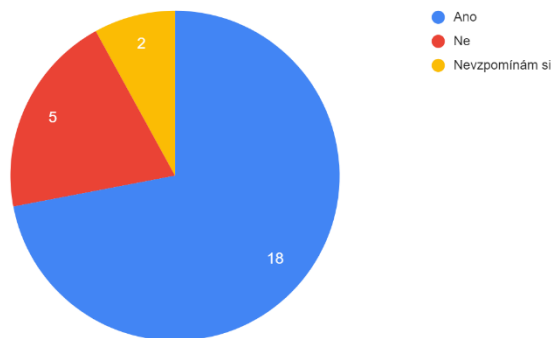
Graf 17 (n = 25)

3.7, 4.7 Ovlivnila nějak tato zkušenost tvé vystupování na veřejnosti?

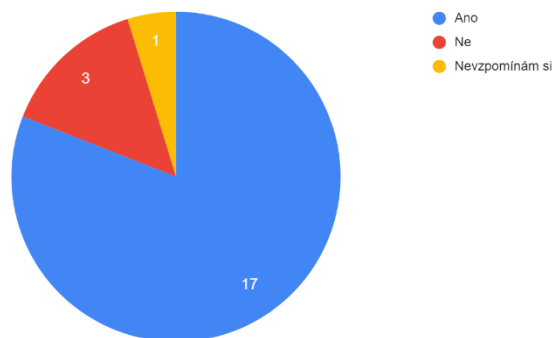
Graf 18 (n = 21)

3.9, 4.9, 5.9 Řekl/a jsi o tom někomu?

Graf 19 (n = 25)

3.9, 4.9 Řekl/a jsi o tom někomu?

Graf 20 (n = 21)

Jelikož z osobní zkušenosti vím, že většina dívek a žen se se zkušeností s catcallingem někomu svěří, chtěla jsem zjistit, jak je tomu v případě mých respondentů. Z grafu 19 je vidět, že téměř $\frac{3}{4}$ respondentů z pražských škol se se svou zkušeností někomu svěřily, a těch, co o ní nikomu neřekli, bylo minimum. Téměř 61 % respondentů o své zkušenosti řeklo kamarádovi nebo kamarádce, okolo 36 % se svěřilo někomu z rodiny. Jen jeden respondent svou zkušenost probíral s jinou blízkou osobou (např. psychologem, učitelem či výchovným poradcem).

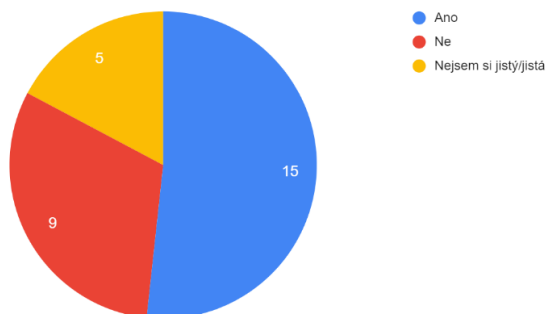
Na mimopražských školách to dopadlo velmi podobně, více než $\frac{3}{4}$ respondentů se se svou zkušeností s catcallingem někomu svěřilo (viz. graf 20), přičemž 65 % o své zkušenosti řeklo kamarádovi či kamarádce a zbylých 35 % někomu z rodiny. S psychologem či výchovným poradcem neprobíral svůj zážitek nikdo.

V poslední sekci grafu jsem se zabývala obecným přehledem respondentů o pojmu catcalling a o tom, kde se s ním setkali. V této sekci byla také zahrnuta práce s úryvkem z textu Jasmíny Houdek, která psala o svých osobních zkušenostech s catcallingem, a o tom, jak ji ovlivnily. Hlavním cílem bylo zjistit, odkud mí vrstevníci čerpají informace o této problematice a jak vnímají catcalling jako takový. Tato sekce byla určena především pro respondenty, kteří neměli s catcallingem žádnou zkušenost a ani neznali nikoho, kdo by nějakou zkušenost měl, ale možnost ji vyplnit měli všichni respondenti.

Na grafu 21 můžeme vidět, že 15 z celkového počtu 29 respondentů z pražských škol se s pojmem catcalling v nějakých z výše uvedených médií setkala. Catcalling je v internetovém prostředí poměrně častým tématem a mluví se o něm čím dál tím víc. Spousta obětí sdílí své zkušenosti na

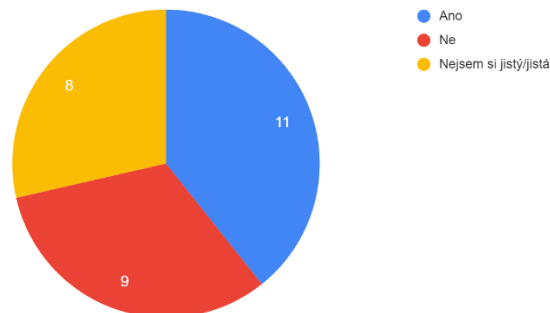
sociálních sítích a díky tomu se dostávají k širšímu publiku, především k mladým lidem. Z celkového počtu 28 respondentů z mimopražských škol se s pojmem catcalling v médiích setkala 11 (viz. graf 22), což je výrazně méně, než tomu bylo u pražských škol. Nedokážu tento rozdíl přesně vysvětlit, ale možná se v menších městech tenhle problém obecně tolik neřeší (výsledky mého průzkumu mohou být ovlivněny způsobem oslovení respondentů).

10.1 Setkal/a ses někdy s pojmem catcalling v médiích, filmech, seriálech?

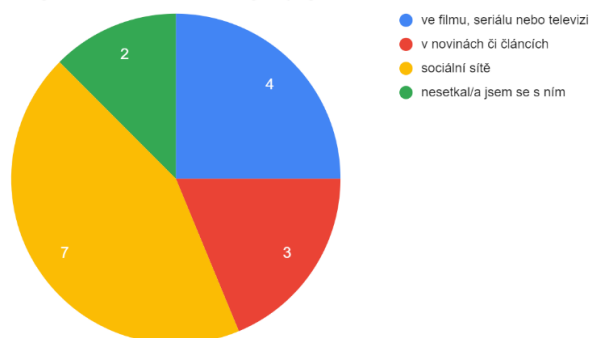
Graf 21 (n = 29)

10.1 Setkal/a ses někdy s pojmem catcalling v médiích, filmech, seriálech?

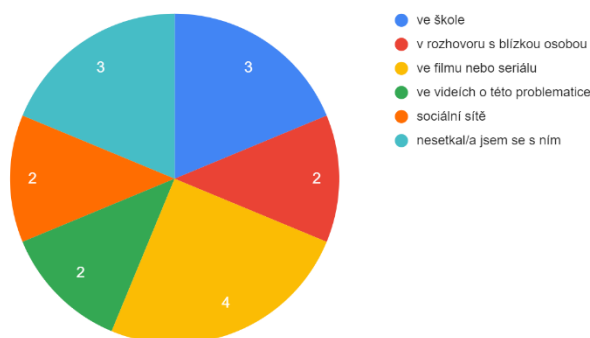
Graf 22 (n = 28)

10.2 V jaké situaci ses s daným pojmem setkal/a?

Graf 23 (n = 16)

10.2 V jaké situaci ses s daným pojmem setkal/a?

Graf 1 (n = 16)

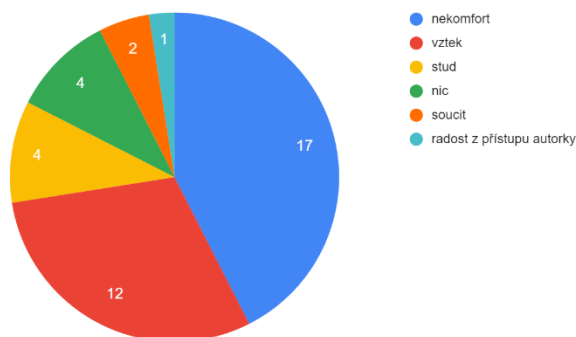
Největší část respondentů z pražských škol se s pojmem catcalling setkala právě na sociálních sítích, velká část pak také v televizi či na platformách pro streamování filmů a seriálů. Někteří se s ním setkali v člancích v novinách nebo časopisech a 2 respondenti se s pojmem v médiích nesetkali vůbec (viz. graf 23).

Odpovědi z mimopražských škol byly u této otázky mnohem rozmanitější, objevilo se zde celkem 6 různých situací, ve kterých se respondenti s daným pojmem setkali. Nejvíce z nich se s ním setkala ve filmu nebo seriálu, zatímco druhý nejvyšší počet se s pojmem setkal ve škole (viz. graf 24). To mě zaujalo a z tabulek později vyplynulo, že na jedné škole měli na toto téma přednášku.

V další otázce byla zahrnuta práce s textem, který jsem převzala z internetového článku od Jasmíny Houdek. Použitý úryvek zněl následovně:

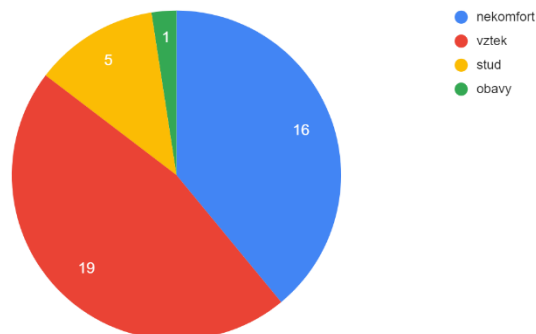
„Ráno pak stojíme před skříní a říkáme si, jestli si máme vzít ty upnuté šaty, když potom večer půjdeme domů až za tmy. Obavy z nevhodných komentářů okolí nás jednoduše nutí k tomu, že se začneme oblékat i malovat jinak. Já třeba nosím velmi ráda výraznou rtěnku. Ale když mám jít sama večer ven, raději si ji nevezmu, protože na sebe nechci poutat pozornost.“¹¹

10.6 Jaké emoce v tobě vyvolal text?

Graf 25 (n = 26)

10.6 Jaké emoce v tobě úryvek vyvolává?

Graf 26 (n = 27)

Po přečtení úryvku následovala otázka, jaké pocity v respondentech vyvolává. Respondenti mohli označit více možností. Podle grafů 25 byl nejčastějším pocitem respondentů pražských škol nekomfort a hned na druhém místě vztek. Respondenti z mimopražských škol naopak nejčastěji cítili vztek a až na druhém místě nekomfort. V další otevřené otázce více respondentů vyjádřilo znechucení catcallingem a vztek na společnost, která ho toleruje. Jednotlivci také označili, že cítí obavy a soucit s autorkou, nebo že se jim líbí její přístup k celé problematice catcallingu. Celkově 4 respondenti odpověděli, že článek v nich žádné emoce nevyvolává.

V kvantitativním dotazníku byla ještě další sekce zabývající se catcallingem z pohledu nezúčastněné osoby a byla určena primárně pro respondenty, kteří catcalling sami nikdy nezažili, ale byli jeho svědkem nebo s nimi sdílela svou zkušenost jiná blízká osoba. Tyto odpovědi jsem do této kapitoly nezařadila, protože jsem se zabývala především lidmi, kteří se s catcallingem setkali přímo. Vynechala jsem také dvě otázky z desáté sekce, protože jejich formulace byla nepřesná a odpovědi tak nebyly validní.

5.2 Kvalitativní rozhovory se studenty

Cílem kvalitativních rozhovorů se studenty bylo se podrobněji věnovat tomu, jak respondenty jejich zkušenost s catcallingem ovlivnila a jak se na základě toho změnil jejich pohled na opačné pohlaví. Původním plánem bylo udělat 5 rozhovorů s dívkami a 5 s chlapci, ale nepřihlásilo se mi takové množství chlapců, kteří by byli se mnou ochotni rozhovor udělat. Nakonec jsem tedy udělala 10 rozhovorů, 7 z nich s dívkami a 3 s chlapci (jeden telefonicky, ostatní dva písemně). Během své práce jsem zjistila, že chlapci mají s catcallingem minimum zkušeností a na některé otázky tak nemají odpovědi. Dívky naopak měly zkušeností až znepokojivě moc a jsem ráda, že byly ochotny je se mnou sdílet. Z rozhovorů vyplynulo, že všechny respondentky mají pocit, že zkušenost s catcallingem jejich pohled na opačné pohlaví nějakým způsobem ovlivnila, některé kvůli ní také změnily určité aspekty svého chování na veřejnosti. V této kapitole bych ráda anonymně sdílela některé zajímavé odpovědi na část otázek (vybrané rozhovory v přílohách č. 2-8).

¹¹ HOUDEK, Jasmína. Catcalling na ulicích není normální. Nenechme si ho líbit, píše Jasmína Houdek. Online. Flowee. 2020. Dostupné z: <https://www.flowee.cz/clovek/7732-catcalling-na-ulicich-neni-normalni-nenechme-si-ho-libit-pise-jasmina-houdek>. [cit. 2024-01-06].

5.2.1 Máš nějakou zkušenost s catcallingem? Jakou?

„Ano, mám. Jednou jsem šla ze školy na nádraží, bylo mi asi 15, myslím, a začal mě pronásledovat nějaký muž. Po chvíli jsem si toho všimla a hrozně jsem se začala bát, takže jsem rychle zašla do večerky po cestě. Tam jsem chvíli byla, ale když jsem vyšla, čekal před ní. To už jsem moc nevěděla, co dělat, a skoro jsem brečela, takže jsem zavolala kamarádkám ze školy, ať mi jdou naproti, protože jsem nechtěla, aby se mnou šel až na nádraží nebo tak něco.“ (Dívka, 18 let. Gymnázium prof. Jana Patočky. Online (písemný) rozhovor ze dne 17.9. 2023.)

„Mám a ne málo. Často se o tom bavím s mými kamarádkami a bohužel ve svém okolí nemám asi nikoho (co se žen týče), kdo by s nějakou formou catcallingu neměl osobní zkušenost. Považuji Prahu za relativně safe město, ale já se tu sama úplně bezpečně necítím (minimálně po setmění vůbec). Co mi tak hned vytane na mysli, je třeba situace, kdy jsem šla z Masaryčky k doktorovi a bez toho, aniž bych cokoliv řekla, přilétla od random postávajících mužů věta „Tu bych mrdal, nechceš mrdat?“ Bylo mi cca čtrnáct.“ (Dívka, 17 let. Gymnázium Přírodní škola. Online (písemný) rozhovor ze dne 26.10. 2023.)

„Ano – například když jsem jela po eskalátorech, tak na mě nějaký muž začal křičet: „To jsou ale kozičky!“ a podobné věci. (...) Byla jsem v Ostravě s kamarádkou v tramvaji na cestě do divadla a opilý muž (cca 40 let) nás začal obtěžovat. Nepříjemně blízko se nad nás nakláněl a říkal věci ve smyslu, že jsme krásné a že se mu líbíme. Řekly jsme mu, ať jde pryč, a on nereagoval, dokonce po chvíli mi sáhl na vlasy, což bylo extrémně nepříjemné. Nejhorší na tom ale bylo, že ostatní lidé nic nedělali.“ (Dívka, 16 let. Pražské humanitní gymnázium. Online (písemný) rozhovor ze dne 5.10. 2023.)

5.2.2 Ovlivnila nějak tato zkušenost tvoje vnímání opačného pohlaví? Jak?

„Nejen tato zkušenost, spíš asi fakt, že těchto událostí je víc. Obecně nevím, asi jo. Ale moje chování ve veřejném prostoru určitě. Vůči mužům jsem venku hodně ostražitá a hodně se jich bojím. Což vůči ženám rozhodně necítím. Nicméně mám v hlavě takovou nějakou představu muže, kterého se bojím. Moc nevím, na základě čeho jsem si ji vymyslela, ale když potkám takové typy, tak jsem vždy v pozoru.“ (Dívka, 17 let. Gymnázium Přírodní škola. Online (písemný) rozhovor ze dne 26.10. 2023.)

„Ano, určitě. Ve „vyzývavém oblečení“ se častokrát kvůli mužským pohledům cítím nesvá, a ne úplně bezpečně. Mám předsudky vůči starším mužům, u kterých se většinou s touto problematikou setkávám.“ (Dívka, 16 let. Pražské humanitní gymnázium. Online (písemný) rozhovor ze dne 5.10. 2023.)

„Myslím, že trochu ano. Když se mi nějaká takováhle hodně nepříjemná situace stane a může za ni člověk nebo skupina opačného pohlaví, vytvořím si v hlavě komplex ne přímo nad individuálním člověkem, ale nad skupinu, do které zapadá.“ (Dívka, 16 let. Pražské humanitní gymnázium. Online (písemný) rozhovor ze dne 25.10. 2023.)

5.2.3 Ovlivnila tato zkušenost tvoje chování na veřejnosti? Jak?

„Asi se snažím působit víc „neohroženě“, dát najevo, že mi je ten muž jedno a ať ani nic nezkouší.“ (Dívka, 18 let. Gymnázium prof. Jana Patočky. Online (písemný) rozhovor ze dne 17.9. 2023.)

„Určitě. (...) Obecně mě všechny moje nepříjemné setkání s muži ovlivnily fakt strašně moc. Nosím pepřák, v noci ideálně nikam nechodím, bojím se sama úplně kdekoliv, nikomu cizímu nedůvěřuji. Vždycky ve všech dopravních prostředcích a na všech místech mám přehled, kdo kdy přišel, kdy vystupuje z busu a kolikrát se na mě podíval. Už přirozeně všechny podezřívám a bojím se jich.“ (Dívka, 17 let. Gymnázium Přírodní škola. Online (písemný) rozhovor ze dne 26.10. 2023.)

„Obecně bych řekla, že mé zkušenosti s catcallingem za poslední rok mě podvědomě staví do pozice, kdy musím být ve veřejném prostoru ostražitá“ (Dívka, 16 let. Pražské humanitní gymnázium. Online (písemný) rozhovor ze dne 5.10. 2023.)

„Nemyslím si, že bych se na veřejnosti chovala jinak. Jediné, co mě napadá, tak si někdy říkám jestli např. člověk, který jde naproti mně po ulici, by byl schopen nějakého činu, který by mohl někoho jiného

emocionálně či fyzicky poškodit.“ (Dívka, 16 let. Pražské humanitní gymnázium. Online (písemný) rozhovor ze dne 26.10. 2023.)

5.3 Kvalitativní rozhovory s odborníky

Kvalitativní rozhovory s odborníky mi v mé práci sloužily především jako zdroj informací k upřesnění definice pojmu catcalling. Konkrétně jsem se zaměřila na psychologickou podstatu jevu, tj. motivace obtěžujícího k takovému jednání a jeho cíl.

Obě respondentky se shodly na názoru, že muži, kteří jsou ve většině případů v pozici obtěžujících, provozují catcalling z mocenských důvodů. Mají pocit, že jejich postavení ve společnosti je vyšší než postavení žen, a proto si takovéto jednání mohou dovolit. Jejich cílem je zároveň ženu ponížít a dokázat si tak svou nadřazenost. Karolína Kolářová k této otázce na druhou stranu uvedla, že podle výzkumu, který se zabýval tím, proč muži dělají catcalling¹², si někteří muži nejsou vědomi, že je ženám takové jednání nepřijemné, a myslí ho skutečně jako kompliment.

„Děje se to z pozice moci, nemá to nic společného s tím, co máme zrovna na sobě. Lidé jsou si nesmírně jistí, že to můžou udělat, nepochybují o svém jednání a dělají to zkrátka proto, že můžou.“ (Jasmína Houdek. Spoluzakladatelka organizace Moderní sebeobrana. Online rozhovor ze dne 21.6. 2023, Praha.)

Faktorem, který ovlivňuje to, proč muži dělají catcalling, je podle respondentek také rozdíl ve výchově dívek a chlapců. Jasmína zároveň zmiňuje také bagatelizaci sexualizovaného násilí a celkově systém ve společnosti, který ho v určitých případech toleruje a pachatel za něj nedostává žádný trest. Souvisí to také s nedostatkem vzdělání ohledně této problematiky.

„Je tam rozhodně více faktorů, proč to ti muži dělají. Zaprvé výchova, kterou si předáváme z generace na generaci. Kluky vychováváme jinak než holky. Motivujeme je k tomu, aby „dobývali“, aby když holka řekne ne, tak pokračovali dál, aby neplakali, aby neprojevovali emoce. Zatímco holkám říkáme: Nedělej scény, buď hodná, buď zticha.“ (Jasmína Houdek. Spoluzakladatelka organizace Moderní sebeobrana. Online rozhovor ze dne 21.6. 2023, Praha.)

Ptala jsem se také, jestli by se dal nějak charakterizovat „typický obtěžující“. Podle Jasmíny neexistuje žádný model typického muže, který catcalling provozuje, protože se ho může dopustit kdokoli, dělníci, slušně vyhlížející páni v obleku, a dokonce i policisté (tuto zkušenost popsala v článku pro časopis Heroine¹³). Osobní názor Karolíny se trochu lišil, podle ní totiž provozování catcallingu souvisí s nižší sociální skupinou (často ho provozují např. dělníci na stavbách), nižším emočním a inteligenčním kvocientem a konzumací alkoholu. Uvedla také, že se catcallingu většinou dopouštějí muži v pokročilejším věku, ale jako spodní věkovou hranici uvedla 25 let.

Mezi otázky na tyto rozhovory jsem zařadila také dvě, které se týkaly catcallingu v české společnosti, jeho rozšíření, povědomí o něm a řešení. Na otázku, jestli považují catcalling za tabuizované téma, odpověděly obě respondentky, že ano. Podle Karolíny se u nás na catcalling nenahlíží jako na sexuální obtěžování, ale jako na kompliment, a od žen je očekávána pozitivní reakce. Je to nejspíš ovlivněno také genderovým nastavením české společnosti, kdy muži jsou „dominantnější“ a jsou obsazeni ve většině vládnoucích pozic. To může být jeden z důvodů, proč se o catcallingu tolik veřejně nemluví. Heterosexuální muži totiž catcalling řeší jen minimálně, takže se jich daná věc tolik netýká a její problematice nerozumí.

---

¹² WALTON, Kari a PEDERSEN, Cory. Motivations behind catcalling: exploring men's engagement in street harassment behaviour. Online. *Psychology and Sexuality*. 2021, roč. 13, č. 9, s. 5-6. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/19419899.2021.1909648>. [cit. 2024-01-06].

¹³ HOUDEK, Jasmína. Mlaskání a oplzlé komentáře. Obtěžovali ji strážníci ve službě. Odmítla si to nechat líbit. Online. *Heroine*. 2022. Dostupné z: <https://www.heroine.cz/zena-a-svet/8280-mlaskani-a-oplzle-komentare-obtezovali-ji-straznici-ve-sluzbe-odmitla-si-to-nechat-libit>. [cit. 2024-01-07].

Tabuizace catcallingu vede k tomu, že společnost je o něm nedostatečně informována. Už jenom to, že ke slovu catcalling neexistuje český ekvivalent, je podle Karolíny známka neinformovanosti. Společnost má zároveň tendenci brát ho na lehkou váhu a někteří si možná ani neuvědomují, že je to vlastně špatně. Nicméně debata na téma catcallingu se postupně více otevírá, dívky se přestávají bát a častěji sdílejí své zkušenosti třeba na sociálních sítích, což je velmi důležité k tomu, aby se o něm rozšířilo povědomí a lidé si problém s ním uvědomili.

V následující otázce jsem se ptala, jak catcallingu předcházet. Ve svých výpovědích respondentky zdůraznily důležitost osvěty v podobě přednášek a workshopů na školách a na pracovištích. Téma by mělo být pokryto ve všech aspektech společnosti (vzdělání, kultura atd.) a lidé, kteří jsou již s problematikou obeznámeni, by ho na veřejnosti neměli tolerovat a nebát se ozvat. Je také klíčové ukázat obětem, jak se proti catcallingu bránit a obtěžující upozornit, že jejich jednání není v pořádku.

„My jako společnost jsme zodpovědní za to, jak to bude vypadat, neměli bychom břímě nechávat jen na obětech, cílech catcallingu.“ (Jasmína Houdek. Spoluzakladatelka organizace Moderní sebeobrana. Online rozhovor ze dne 21.6. 2023, Praha.)

Přestože je catcalling tabuizován, je to podle respondentek velmi rozšířený problém, což se i mně při mé práci potvrdilo.

„Ve svém okolí neznám žádnou ženu nebo holku, která by s catcallingem neměla zkušenost. Ať už je to moje máma, ať už jsou to moje kamarádky, ať už je to moje ségra. Jakože fakt vnímám, že spíš potkávám lidi, kteří s tím tu zkušenost mají, než že nemají.“ (Karolína Kolářová. Studentka oboru Genderových studií na Univerzitě Karlově, působící v organizaci Konsent. Online rozhovor ze dne 2.6. 2023, Praha.)

5.4 Workshop

Hlavními cíli workshopu bylo představit studentům třídy Pí catcalling v kontextu sexuálního a sexualizovaného násilí, vysvětlit jim celou problematiku na základě poznatků z mé práce a ukázat jim, jak se proti němu bránit. Osobně si myslím, že se mi všechny tyto cíle podařilo splnit a workshop bych hodnotila velmi pozitivně. Studenti byli aktivní a velmi ochotní sdílet s celou třídou své zkušenosti s catcallingem. Opravdu se mi líbilo, že nikdo z nich nebral toto téma na lehkou váhu, což byla jedna z věcí, které jsem se trochu obávala.

Jejich zpětná vazba byla také převážně pozitivní, programu vytýkali jen malé technické drobnosti. Velká část z nich měla pocit, že se po workshopu v tématu catcallingu lépe orientuje a uměla by se proti němu ohradit. Nejoblíbenější částí programu byla práce s videi a kvíz na platformě Kahoot. Jediné, co mi studenti doporučili, byla lepší technická příprava a v ojedinělých případech ještě lepší vysvětlení k použitým videím.

Pro příště bych se zaměřila především na lepší časový průběh programu, protože blok, ve kterém jsme si společně sdíleli naše zkušenosti, byl příliš dlouhý a zbylo nám pak méně času na práci s videi, soutěž a zpětnou vazbu. Časový limit 90 minut je pro tento workshop po zkrácení diskuzního bloku dle mého názoru ideální. Workshop bych si v budoucnu (mimo profilovou práci) určitě ráda zopakovala v jiné třídě.

6. Závěr

Tématem mé práce byla reflexe fenoménu catcallingu mezi mými vrstevníky, zároveň jsem se zabývala také psychologickou podstatou jevu a psychologickými dopady na lidi (především ženy), kteří se s ním setkali. Mým cílem bylo seznámit mé vrstevníky s problematikou catcallingu skrze zkušenosti žen a mužů v mém okolí, které jsem sbírala prostřednictvím kvantitativního dotazníku a kvalitativních rozhovorů. V záměru práce jsem si stanovila cíl udělat workshop, který by jeho účastníky seznámil nejen s catcallingem jako takovým, ale také s jeho prevencí a obranou proti němu. Také jsem chtěla pojem

srozumitelně definovat a popsat jeho příčiny a motivace obtěžujících k jeho provozování. K tomu mi hodně pomohly rozhovory s odborníky z organizací specializovaných na toto téma.

Řekla bych, že všechny moje cíle se mi podařilo naplnit, některé z nich jsem ovšem musela mírně pozměnit (místo konání workshopu, oslovení jiných škol). Na kvantitativní dotazník jsem dohromady získala odpovědi od 79 respondentů, udělala jsem 10 kvalitativních rozhovorů se studenty a 2 s odborníky. I přes komplikace v komunikaci se školou, kde se měl původně odehrávat můj workshop, se mi ho nakonec povedlo uskutečnit, a to ve třídě Pí na naší škole.

V průběhu svého výzkumu jsem se dozvěděla, že catcalling je především mezi dívkami v mém věku velmi rozšířený, ale setkávají se s ním v menším množství i chlapci. Pojem jsem pomocí nasbíraných dat a kvalitativních rozhovorů s odborníky definovala a zařadila ho do kontextu sexuálního a sexualizovaného násilí.

O psychologické podstatě jevu jsem se dozvěděla, že nejčastější motivací obtěžujících k takovému jednání je pocit moci a nadřazenosti. Muži, kteří jsou nejčastěji v pozici obtěžujících, si myslí, že jejich postavení ve společnosti je vyšší než postavení žen a oni si tak catcalling mohou dovolit. Někteří z nich si třeba ale také neuvědomují, že ženám je takové jednání nepříjemné, a považují ho za kompliment. Důvodem tabuizace catcallingu je především genderové nastavení společnosti a dominance mužů, kteří tento problém tolik neřeší.

Většina žen (všechny respondentky kvalitativních rozhovorů) mají pocit, že zkušenost/i s catcallingem negativně ovlivnily jejich pohled na opačné pohlaví, což je výsledek, který mě moc nepřekvapil, protože to mám dost podobně. Některé ženy také změnily určité aspekty svého chování na veřejnosti (styl oblékání, větší ostražitost).

Dvě ze tří hypotéz (H1 a H3) se mi určitě potvrdily, s catcallingem se setkala více než polovina respondentek kvantitativního dotazníku a u chlapců, kteří na něj odpověděli, byly zkušenosti skutečně minimální. U hypotézy H2 bych spíše řekla, že se mi nepotvrdila, jelikož výsledky na pražských a mimopražských školách dopadly v této otázce dost podobně a kvůli odlišnému počtu respondentů je těžké odpovědi porovnat. Navíc mohou být moje výsledky ovlivněny způsobem oslovování škol, které jsem oslovovala prostřednictvím kamarádek.

Celkově se mi na práci pracovalo velmi dobře, téma pro mě bylo zajímavé a myslím, že určitě má smysl se jím dál zabývat a šířit o něm povědomí. Jedinou komplikací byl můj pobyt v zahraničí, kdy jsem na práci neměla prostor moc pracovat.

Mými výstupy jsou zpracované odpovědi na kvantitativní dotazníky a hloubkové rozhovory jak se studenty, tak s odborníky. Dále ještě podklady pro workshop (prezentace, otázky) a teoretická část práce (sborník

7. Reference

BEAT SEXISM a KUDRNÁČOVÁ, Michaela. *Obtěžování na ulici a fenomén "cat-calling"*. Online. Praha, 2020. Dostupné z: <https://beatsexism.files.wordpress.com/2020/11/tiskova-zprava.pdf>. [cit. 2024-01-05].

FISCHEROVÁ, Anna. *Beat Sexism*. Online. ©2023. Dostupné z: <https://beatsexism.com/>. [cit. 2024-01-03].

HOUDEK, Jasmína. *Catcalling na ulicích není normální. Nenechme si ho líbit, píše Jasmína Houdek*. Online. *Flowee*. 2020. Dostupné z: <https://www.flowee.cz/clovek/7732-catcalling-na-ulicich-neni-normalni-nenechme-si-ho-libit-pise-jasmína-houdek>. [cit. 2024-01-06].

HOUDEK, Jasmína. *Mlaskání a oplzlé komentáře. Obtěžovali ji strážníci ve službě. Odmítla si to nechat líbit*. Online. *Heroine*. 2022. Dostupné z: <https://www.heroine.cz/zena-a-svet/8280-mlaskani-a-oplzlé-komentare-obtezovali-ji-straznici-ve-sluzbe-odmitla-si-to-nechat-libit>. [cit. 2024-01-07].

KOLÁŘOVÁ, Karolína. *Catcalling očima žen: případová studie*. Online, diplomová práce, vedoucí Ing. Petr Pavlík, Ph.D. Praha: Univerzita Karlova v Praze, fakulta Humanitních studií, 2023. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/186177/120452626.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. [cit. 2024-01-06].

LERCH, Ludmila a Martin LERCH. *Konsent*. Online. ©2021. Dostupné z: <https://konsent.cz/>. [cit. 2024-01-03].

PETBEN.CZ. *Moderní sebeobrana*. Online. ©2024. Dostupné z: <https://www.moderni-sebeobrana.cz/>. [cit. 2024-01-03].

ROELOFS, Karin. *Freeze for action: neurobiological mechanisms in animal and human freezing*. *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences*, 2017, 372.1718: 20160206. Dostupné z: <https://royalsocietypublishing.org/doi/full/10.1098/rstb.2016.0206>. [cit. 2024-01-03].

STOP STREET HARASSMENT. *Statistics – The Prevalence of Street Harassment*. Online. LACY, Sarah Marie. STOP STREET HARASSMENT. Stop Street Harassment. ©2024. Dostupné z: <https://stopstreetharassment.org/resources/statistics/statistics-academic-studies/>. [cit. 2024-01-03].

WALTON, Kari a PEDERSEN, Cory. *Motivations behind catcalling: exploring men's engagement in street harassment behaviour*. Online. *Psychology and Sexuality*. 2021, roč. 13, č. 9, s. 5-6. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/19419899.2021.1909648>. [cit. 2024-01-06].

8. Přílohy

Příloha č. 1 – otázky na kvalitativní rozhovory s odborníky

1. Jak byste definovala catcalling?
2. Jak souvisí s vaší prací, jak ovlivnila to, co děláte (setkáváte se s tímto fenoménem odborně)?
3. Máte vy osobně s catcallingem nějakou zkušenost?
4. Jak jste se v situaci, kdy jste byla terčem catcallingu cítila?
5. Dalo by se říct, že tato zkušenost nějak ovlivnila vaše vnímání opačného pohlaví? Jak?
6. Co si myslíte, že motivuje obtěžujícího k tomuto jednání? Souvisí to nějak s jeho psychikou?
7. Za jakým účelem si myslíte, že se obtěžující takhle chová? Čeho chce dosáhnout?
8. Jaké typy lidí se nejčastěji dopouštějí catcallingu? Jak vypadá “typický obtěžující”? (tuhle otázku možná přeformulovat)
9. Kde se podle vás nejčastěji setkáte s catcallingem? Proč?
10. Považujete téma catcallingu za tabuizované téma? Proč?
11. Jak si myslíte, že by se dalo omezit setkávání se s catcallingem? Existuje nějaká možnost/postup, jak se mu vyhnout?
12. Dá se říct, že se muži dopouštějí catcallingu častěji? Proč si myslíte, že to tak je?
13. Vnímáte catcalling jako hodně rozšířený problém?
14. Je společnost o catcallingu dostatečně informovaná? Jak by se to případně dalo zlepšit?
15. Proč si myslíte, že určitá část společnosti catcalling vůbec neřeší a nepovažuje ho za problém? (konkrétně někteří muži...)
16. Myslíte si, že by situace vypadala jinak, kdyby se s catcallingem častěji setkávali muži a ženy by byly v pozici obtěžujících? Vypadalo by řešení situace jinak?

Příloha č. 2 – kvalitativní rozhovor 1 (Dívka, 16 let. Pražské humanitní gymnázium. Online (písemný) rozhovor ze dne 5.10. 2023.)

1. Máš osobní zkušenost s catcallingem? Jakou?

Ano – například když jsem jela po eskalátorech, tak na mě nějaký muž začal křičet „to jsou ale kozičky“ a podobné věci.

Byla jsem v Ostravě s kamarádkou v tramvaji na cestě do divadla a opilý muž (cca 40 let) nás začal obtěžovat. Nepříjemně blízko se nad nás nakláněl a říkla věci ve smyslu, že jsme krásné a že se mu líbíme. Řekly jsme mu, ať jde pryč a on nereagoval, dokonce po chvíli mi sáhl na vlasy, což bylo extrémně nepříjemné. Nejhorší na tom ale bylo, že ostatní lidé nic nedělali. Nikdo se nás nezastal a všichni dělali, že situaci nevidí. Nakonec jsme ale v tramvaji zůstaly a muž po nějaké době odešel.

2. Jak ses v dané situaci cítil/a?

V první situaci (eskalátory) jsem se cítila v pořádku. Ano, bylo to nepříjemné ale bohužel bych řekla, že jsem si na věci tohoto typu v každodenním životě musela zvyknout.

Druhá situace byla velmi nepříjemná, hlavně kvůli fyzickému kontaktu s mužem (když mi sáhl na vlasy).

3. Jak ses v dané situaci zachoval/a?

Viz otázky 1 a 2.

4. Dalo by se říct, že tato zkušenost nějak ovlivnila tvoje vnímání opačného pohlaví? Jak?

Ano, určitě. Ve „vyzývavém oblečení“ se častokrát kvůli mužským pohledům cítím nesvá a ne úplně bezpečně. Mám předsudky vůči starším mužům, u kterých se většinou s touto problematikou setkávám.

5. Ovlivnila daná zkušenost nějak tvé chování na veřejnosti? Děláš teď něco jinak než předtím?

Obecně bych řekla, že mé zkušenosti s catcallingem za poslední rok mě podvědomě staví do pozice, kdy musím být ve veřejném prostoru ostražitá

6. Jak by ses zachovala nyní, kdyby ses ocitl/a v podobné situaci?

Záleží na situaci, ale pokud by se dělo něco, co by mi bylo více nepříjemné, určitě bych se více slovně bránila nebo poprosila o pomoc někoho z okolí. Bohužel s pomocí z okolí nemám z Ostravy moc dobrou zkušenost.

7. Setkal/a ses někdy s catcallingem ze strany ženy?

Ne.

8. Svěřila ses předtím někomu s touhle situací? Komu a proč?

Pouze kamarádkám, když jsme se o catcallingu bavily a řešily jsme tuto problematiku. Zatím jsem se nesečkala s nijak vážnou situací, aby to bylo potřeba řešit s někým jiným.

Příloha č. 3 – kvalitativní rozhovor 2 ((Dívka, 16 let. Pražské humanitní gymnázium. Online (písemný) rozhovor ze dne 25.10. 2023.)

1. Máš osobní zkušenost s catcallingem? Jakou?

Zkušenost mám. Šla jsem večer po ulici s kamarádkami a nějakí chlapi na nás začali pískat/hvízdat.

2. Jak ses v dané situaci cítil/a?

Cítila jsem se špatně. V té situaci to bylo fakt hodně nepříjemný.

3. Jak ses v dané situaci zachoval/a?

Ignorovala jsem je a šla co nejrychlejší krokem dál.

4. Dalo by se říct, že tato zkušenost nějak ovlivnila tvoje vnímání opačného pohlaví? Jak?

Myslím, že trochu ano. Když se mi nějaká takováhle hodně nepříjemná situace stane a může za ni člověk nebo skupina opačného pohlaví, vytvořím si v hlavě komplex ne přímo nad individuálním člověkem, ale nad skupinu, do které zapadá.

5. Ovlivnila daná zkušenost nějak tvé chování na veřejnosti? Děláš teď něco jinak než předtím?

Ovlivnilo mě to tak, že si dávám větší pozor, když se ocitám kolem těchto lidí a snažím se těmto skupinám/ lidem vyhýbat.

6. Jak by ses zachovala nyní, kdyby ses ocitl/a v podobné situaci?

Myslím, že bych se zachovala stejně, jako jsem se zachovala předtím.

7. Setkal/a ses někdy s catcallingem ze strany ženy?

Zatím se mi nestalo, že by mě catcallovala žena.

8. Svěřila ses předtím někomu s touhle situací? Komu a proč?

Svěřila jsem se s tím kamarádkám a mamce, i když se to strašně těžko říká, spousta holek se s tímto setkala, a i v případě, že ne, tak rozumí tomu strachu, proto se cítím komfortně o tom s nimi mluvit.

Příloha č. 4 – kvalitativní rozhovor 3 (Dívka, 16 let. Pražské humanitní gymnázium. Online (písemný) rozhovor ze dne 26.10. 2023.)

1. Máš osobní zkušenost s catcallingem? Jakou?

Catcallingem bych moji zkušenost nenazvala. Byl to spíš až sexuální zneužití. Byl to muž, který na mě z okna na ulici koukal, dále začal onanovat.

2. Jak ses v dané situaci cítil/a?

Situace byla pro mě nová, takže jsem byla asi v šoku. Byla jsem při tom s kamarádkou, takže jsem se o tom měla aspoň s kým v klidu bavit. Dále jsem byla spíše naštvaná na jedince.

3. Jak ses v dané situaci zachoval/a?

Zachovala jsem se tak, že jsme si o tom s kamarádkou promluvily. Po tom, co jsme už byly doma, jsme si ještě popovídaly. Ona se následně rozhodla čín nahlásit na policii. Já jsem nebyla pro ani proti, pouze jsem byla spíše její spolu-svědka.

4. Dalo by se říct, že tato zkušenost nějak ovlivnila tvoje vnímání opačného pohlaví? Jak?

Ano, dívám se teď na staré muže jinak. Né zcela, vím že se tyhle věci děly a dějí neustále, ale tato situace mi trochu otevřela oči.

5. Ovlivnila daná zkušenost nějak tvé chování na veřejnosti? Děláš teď něco jinak než předtím?

Nemyslím si, že bych se na veřejnosti chovala jinak. Jediné, co mě napadá, tak si někdy říkám, jestli např. člověk, který jde naproti mně po ulici, by byl schopen nějakého činu, který by mohl někoho jiného emocionálně či fyzicky poškodit.

6. Jak by ses zachovala nyní, kdyby ses ocitl/a v podobné situaci?

Asi docela podobně. S policií ani jinými autoritami bych v podobné situaci neřešila. Kdyby to bylo něco horšího, tak bych se telefon nebála zvednout.

7. Setkal/a ses někdy s catcallingem ze strany ženy?

Ne, od starých žen pouze kritika.

8. Svěřila ses předtím někomu s touhle situací? Komu a proč?

Ano, kamarádce hned na místě, dále blízkým kamarádům. Rodičům až když to bylo potřeba řešit s policií.

Příloha č. 5 – kvalitativní rozhovor 4 ((Dívka, 17 let. Gymnázium Přírodní škola. Online (písemný) rozhovor ze dne 26.10. 2023.)

1. Máš osobní zkušenost s catcallingem? Jakou?

Mám a ne málo. Často se o tom bavím s mými kamarádkami a bohužel ve svém okolí nemám asi nikoho (co se žen týče), kdo by s nějakou formou catcallingu neměl osobní zkušenost. Považuji Prahu za relativně safe město, ale já se tu sama úplně bezpečné necítím (minimálně po setmění vůbec). Co mi tak hned vyvstane na mysli, je třeba situace, kdy jsem šla z Masaryčky k doktorovi a bez toho, aniž bych cokoliv řekla, přilétla od random postávajících mužů věta „Tu bych mrdal, nechceš mrdat?“, bylo mi cca čtrnáct. Jinak s formou pouličního pokřikování jsem se setkala určitě víckrát. Časté zírání ze stran mužů (zcela nevyžádané a nepříjemné) ani nekomentuju. S tím, že mě dědek fotil v metru, jsem se taky setkala a taky si to dvakrát neužívala. Když jsem byla mladší, tak mě několikrát na ulici podivně oslovovali muži, kteří se tvářili, že je zajímá třeba můj batoh nebo něco, ale nedali se odbýt. Když jsem jednou třeba jela do Billy v mém oblíbeném overalu (kdy jsem si dovolila mít trochu výstřih), tak se místní spolucestující také neudržel (lol) a taky si nějakou poznámku typu „to je kočička, s tou bych si dal říct“ nenechal pro sebe. Overal jsem si pak už nikdy

nevzala btw. Bohužel těchto situací je fakt hodně a obávám se, že by mi to potvrdilo spoustu mých kamarádek a známých. Do jistý míry jsem proti tomu už obrněná (a taky nosím sluchátka, takže si trochu žiju jinde), ale některý věci prostě nevnímají nejdou a chca nechca člověka a jeho vnímání a pocit bezpečí ovlivní. I když to jsou většinou „jenom“ blbý kecý. Nicméně jedna věc, která se mi stala, mě určitě ovlivnila ze všech nejvíc a tu tady proberu víc dopodrobna. Bylo mi zhruba dvanáct a jela jsem v červnu do školy ze zastávky hned u domu, odkud jsem jezdila každý den. Stála jsem na semaforu naproti zastávce, naproti mně byl hned za semaforem les a jedna mýtinka. Na té mýtince stál úplně nahý chlap, který mě pozoroval a u toho si honil. Na zastávce nikdo nebyl, naštěstí přijel bus a já přeběhla přes přechod rovnou do autobusu a snažila se tam už nedívat. Viděla jsem ale, že na mě furt čumí. Druhý den jsem na zastávku šla s mamkou a nikdo tam nebyl, takže jsem si hodně ulevila s tím, že to asi byl random týpek a že lidi jsou prostě divný. Den nato jsem ale jela opět sama, předem trochu vyklepaná došla k semaforu (na zastávce krom mě zase nikdo nebyl) a ten chlap tam byl znova. Na stejné mýtince, akorát schovaný částečně za křovím, opět úplně nahý. Musela jsem chvíli čekat na zastávce na bus. Sama s tímhle chlapem, co na mě celou dobu čuměl a u toho si honil v křoví.

2. Jak ses v dané situaci cítil/a?

Potom co jsem ho potkala první den, jsem se cítila spíš znechuceně, ale říkala jsem si, že to byl random člověk, kterýho už nikdy nepotkám. Když jsem ho ale viděla podruhé (a ještě tak, že tam byl, jen když jsem byla sama, znova v úplně stejný čas, co jsem jezdila, den předtím, když jsem nebyla sama, tam nebyl), tak jsem z toho byla dost v prdeli (pardon, slušněji to nelze). Už jsem nebyla ani tak znechucená, ale fakt jsem se bála. Byla jsem přesvědčená, že mě ten člověk sleduje, a ještě v kombinaci s tím, že jsem vždycky hodně vystresovaná a vystrašená ze všeho, tak mě to vzalo prostě nějak hodně. To, že jsem na té zastávce s ním ještě musela čekat a několikrát navázala oční kontakt, tomu moc nepomohlo. Bylo to fakt nechutný a creepy a bylo mi teprv dvanáct.

3. Jak ses v dané situaci zachoval/a?

Po prvním dni jsem to řekla kamarádce ve škole, ale z nějakého důvodu jsem se styděla říct, že mě to trochu vystrašilo, a tak jsem se tvářila že haha sranda, člověk divnej. Mamce jsem nic neřekla. Až ten druhý den, co jsem ho viděla, kdy jsem jela z té zastávky a celou jízdu busem probřečela, jsem to mamce napsala. Jediný důvod, proč jsem jí to měla potřebu povědět bylo, že jsem se začala fakt bát. Nechtěla jsem chodit v blízkosti někoho takovýho a bohužel to bylo blízko od našeho domu, což moc nepomohlo. Mamce jsem to ale podala jenom tak, že jsem potkala dvakrát už na stejným místě divnýho pána a nevím co s tím. Vím, že mamka zkontaktovala policii, ti tvrdili, že to tam pojedou zkontrolovat, ale jak to dopadlo už se k nám nedoneslo.

4. Dalo by se říct, že tato zkušenost nějak ovlivnila tvoje vnímání opačného pohlaví? Jak?

Nejen tato, spíš asi fakt, že těchto událostí je víc. Obecně nevím, asi jo. Ale ve veřejném prostoru určitě. Vůči mužům jsem venku hodně ostražitá a hodně se jich bojím. Což vůči ženám rozhodně necítím. Nicméně mám v hlavě takovou nějakou představu muže, kterýho se bojím. Moc nevím, na základě čeho jsem si ji vymyslela, ale když potkám takové typy, tak jsem vždy v pozoru.

5. Ovlivnila daná zkušenost nějak tvé chování na veřejnosti? Děláš teď něco jinak než předtím?

Určitě. Nejen tato konkrétní událost, ale tato nejvíc. Začala jsem se ihned poté hodně bát te zástávky a nechtěla jsem, aby mě ten člověk zase viděl (bála jsem se, že mě sleduje nebo něco) a tak jsem se začala té zastávce vyhýbat. Byla hned u našeho domu, ale já začala chodit druhým směrem na vzdálenější. Potom, co jsem ho tam potkala, jsem na tu zastávku už nikdy sama nešla. Pět let, než jsme se přestěhovali, jsem každý den chodila na tu vzdálenější, ale protože jsem se za to styděla, tak jsem to nikomu neřekla. Ani doma o tom nevěděli a dost často jsem musela obcházet zadem barák, aby si nevšimli, že jdu opačně. Vlastně sama nevím, proč jsem jim to nechtěla říct. Nicméně obecně mě všechny moje nepříjemné setkání s muži ovlivnily fakt strašně moc. Nosím pepřák, v noci ideálně nikam nechodím, bojím se sama úplně kdekoliv, nikomu cizímu nedůvěřuji. Vždycky ve všech dopravních prostředcích a na všech místech mám vždy přehled, kdo kdy přišel, kdy vystupuje

z busu a kolikrát se na mě podíval. Už přirozeně všechny podezřívám a bojím se jich.

6. Jak by ses zachovala nyní, kdyby ses ocitl/a v podobné situaci?

Asi dost podobně, možná bych zašla někam na policii nebo něco. A určitě bych se mamce svěřila dřív (s tím, že mám problém chodit na tu zastávku a furt s tím nejsem ok).

7. Setkal/a ses někdy s catcallingem ze strany ženy?

Ne.

8. Svěřila ses předtím někomu s touhle situací? Komu a proč?

Nejprve kamarádkám, ten druhý den jsem to velmi omezeně řekla mamce. Teď po více než šesti letech jsem to řešila s mamkou a potom i se svojí terapeutkou v rámci terapií. Je zajímavý, jak taková věc, která ani asi není tak „big deal“, dokáže s člověkem, co už se tak bojí, zacloumat a ovlivňovat ho během následujících několik let.

Příloha č. 6 – kvalitativní rozhovor 5 (Dívka, 16 let. Střední škola Podskalská. Online (písemný) rozhovor ze dne 5.10. 2023)

1. Máš osobní zkušenost s catcallingem? Jakou?

Ano, mám. Stalo se to už vícekrát, ale v situaci, která se stala naposledy, se jednalo o nepříjemné komentáře od dělníků.

2. Jak ses v dané situaci cítil/a?

Bylo to velmi nepříjemné a znepokojující. Přišlo mi to jako velmi zbytečná věc, která mě zbytečně negativně ovlivnila.

3. Jak ses v dané situaci zachoval/a?

Ignorovala jsem je.

4. Dalo by se říct, že tato zkušenost nějak ovlivnila tvoje vnímání opačného pohlaví? Jak?

Ano, tímto mě více a více utvrzují v tom, jak jsou někteří muži stupidní a nechutná zvířata.

5. Ovlivnila daná zkušenost nějak tvé chování na veřejnosti? Děláš teď něco jinak než předtím?

Žádná velká změna neproběhla.

6. Jak by ses zachovala nyní, kdyby ses ocitl/a v podobné situaci?

Úplně stejně jak předtím, ignorovala bych je.

7. Setkal/a ses někdy s catcallingem ze strany ženy?

Nikdy.

8. Svěřila ses předtím někomu s touhle situací? Komu a proč?

Ano, mamce. Šlo jen o každodenní sdělení, jaký jsem měla den.

Příloha č. 7 – kvalitativní rozhovor 6 (Dívka, 18 let. Katolické gymnázium Třebíč. Online (písemný) rozhovor ze dne 5.10. 2023)

1. Máš osobní zkušenost s catcallingem? Jakou?

Občas na ulici po mně „muži“ pískají nebo pořávají nebo na mě troubí.

2. Jak ses v dané situaci cítil/a?

Že vypadám dobře :D. Ale trochu i strach.

3. Jak ses v dané situaci zachoval/a?

Buď je nechám být a neřeším to, je mi jich líto. Nebo je posílám někam, trochu se strachem, ale dělám v tu chvíli, na co se cítím.

4. Dalo by se říct, že tato zkušenost nějak ovlivnila tvoje vnímání opačného pohlaví? Jak?

Trochu asi ano. Hlavně když to jsou kluci v mém věku. Mám k nim pak menší důvěru.

5. Ovlivnila daná zkušenost nějak tvé chování na veřejnosti? Děláš teď něco jinak než předtím?

Určitě ne.

6. Jak by ses zachovala nyní, kdyby ses ocitl/a v podobné situaci?

Pořád stejně.

7. Setkal/a ses někdy s catcallingem ze strany ženy?

Nikdy.

8. Svěřila ses předtím někomu s touhle situací? Komu a proč?

Kamarádkám a děláme si z takových lidí srandu. Protože se nám nikdy nestalo, díky bohu, nic špatného.

Příloha č. 8 – kvalitativní rozhovor 7 (Dívka, 18 let. Gymnázium prof. Jana Patočky. Online (písemný) rozhovor ze dne 17.9. 2023.)

1. Máš osobní zkušenost s catcallingem? Jakou?

Ano, mám. Jednou jsem šla ze školy na nádraží, bylo mi asi 15 myslím, a začal mě pronásledovat nějaký muž. Po chvíli jsem si toho všimla a hrozně jsem se začala bát, takže jsem rychle zašla do večerky po cestě. Tam jsem chvíli byla ale když jsem vyšla, čekal před ní. To už jsem moc nevěděla, co dělat a skoro jsem brečela, takže jsem zavolala kamarádkám ze školy ať mi jdou naproti, protože jsem nechtěla, aby se mnou šel až na nádraží nebo tak něco.

2. Jak ses v dané situaci cítil/a?

Hrozně divně, bylo to nepříjemný strašně, měla jsem slzy na krajíčku, špatně se mi dýchalo. Cítila jsem se ohrožená, nevěděla jsem, co dělat, aby za mnou nešel nebo tak.

3. Jak ses v dané situaci zachoval/a?

Zavolala jsem těm kamarádkám, protože jsem absolutně nevěděla, co dělat, byl to hrozně nepříjemný pocit a do školy jsem jít nechtěla, aby se tam pak někdy náhodou neobjevil.

4. Dalo by se říct, že tato zkušenost nějak ovlivnila tvoje vnímání opačného pohlaví? Jak?

Asi určitě, ne jenom takhle, ale jsem víc ostražitá v přítomnosti mužů, co neznám.

5. Ovlivnila daná zkušenost nějak tvé chování na veřejnosti? Děláš teď něco jinak než předtím?

Asi se snažím působit víc „neohroženě“, dát najevo, že mi je ten muž jedno a ať ani nic nezkouší.

6. Jak by ses zachovala nyní, kdyby ses ocitl/a v podobné situaci?

Nejspíš podobně, ale možná bych mu něco řekla nebo ho konfrontovala.

7. Setkal/a ses někdy s catcallingem ze strany ženy?

Ne, nikdy.

8. Svěřila ses předtím někomu s touhle situací? Komu a proč?

Jo, kamarádkám, aby mi pomohly, a celkově jsem to někomu potřebovala říct.